

ЗАКОН

О ДЕВИЗНОМ ПОСЛОВАЊУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се:

- 1) плаћања, наплаћивања и преноси између резидената и нерезидената у страним средствима плаћања и у динарима;
- 2) плаћања, наплаћивања и преноси између резидената у страним средствима плаћања;
- 3) куповина и продаја средстава плаћања између резидената и нерезидената, као и куповина и продаја страних средстава плаћања између резидената;
- 4) једностранни преноси средстава плаћања из Републике Србије (у даљем тексту: Република) и у Републику који немају обележја извршења посла између резидената и нерезидената;
- 5) текући и депозитни рачуни резидената у иностранству и резидената и нерезидената у Републици;
- 6) кредитни послови у Републици, и то између банака и резидената у девизама и између банака и нерезидената у динарима, као и кредитни послови са иностранством.

Овим законом образује се Девизни инспекторат као орган управе у саставу министарства надлежног за послове финансија и утврђују његова надлежност и организација.

II. ДЕФИНИЦИЈЕ ПОЈМОВА

Члан 2.

У смислу овог закона:

(1) Резиденти су:

- 1) правно лице које је регистровано и има седиште у Републици;
- 2) предузетник – физичко лице које је регистровано у Републици и које ради стицања добити, у виду занимања, обавља законом дозвољену делатност;
- 3) огранак страног правног лица уписан у регистар код надлежног органа у Републици;
- 4) физичко лице које има пребивалиште у Републици, осим физичког лица које има боравак у иностранству дужи од годину дана;
- 5) физичко лице – страни држављанин који на основу дозволе за боравак, односно радне визе борави у Републици дуже од годину дана;

6) државни орган и организација, корисници буџетских средстава Републике, корисници средстава организација обавезног социјалног осигурања и корисници буџетских средстава локалне власти;

7) дипломатско, конзуларно и друго представништво у иностранству које се финансира из буџета Републике и домаћи држављани запослени у тим представништвима, као и чланови њихових породица.

(2) Нерезиденти су сва лица која нису наведена у тачки (1) овог члана.

(3) Банка је акционарско друштво са седиштем у Републици, које има дозволу за рад Народне банке Србије и обавља депозитне послове и кредитне послове а може обављати и друге послове у складу са законом.

Под банком, у смислу овог закона, сматра се и банка која има овлашћење Народне банке Србије за обављање послова платног промета и кредитних послова са иностранством.

(4) Средства плаћања су динар и страна средства плаћања.

(5) Страна средства плаћања су:

1) девизе - потраживања у иностранству која гласе на страну валуту;

2) ефективни страни новац – потраживања у готовини, односно папирни или ковани новац који гласи на страну валуту.

(6) Инструменти плаћања су: чекови, менице, акредитиви, дознаке, платне картице и други инструменти плаћања – потраживања од издаваоца - нерезидента, која гласе на страну валуту и могу се уновчити у страну валуту.

(7) Хартије од вредности су хартије од вредности одређене законом који уређује тржиште хартија од вредности и других финансијских инструмената.

(8) Домаће хартије од вредности су хартије од вредности које емитује резидент на домаћем и страном тржишту, а могу гласити и на страну валуту ако је то прописано посебним законом.

(9) Стране хартије од вредности су хартије од вредности које емитује нерезидент и које гласе на страну валуту.

(10) Дугорочне хартије од вредности су дужничке хартије од вредности, са роком доспећа дужим од једне године.

(11) Краткорочне хартије од вредности су дужничке хартије од вредности, са роком доспећа до годину дана.

(12) Финансијски деривати су финансијски инструменти у смислу закона који уређује тржиште хартија од вредности и других финансијских инструмената.

(13) Девизно тржиште је тржиште на коме се купују и продају девизе и ефективни страни новац.

(14) Мењачки послови су послови куповине од физичких лица и продаје тим лицима ефективног страног новца и чекова који гласе на страну валуту.

(15) Текући послови су послови закључени између резидената и нерезидената чија намена није пренос капитала.

(16) Капитални послови су послови између резидената и нерезидената чија је намена пренос капитала.

Капитални послови из става 1. ове тачке су:

- директне инвестиције,
- улагања у некретнине,
- послови са хартијама од вредности,
- послови са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима,
- кредитни послови,
- депозитни послови,
- послови по основу уговора о осигурању у складу са законом који уређује осигурање,
- једностранни преноси средстава плаћања (лични и физички).

(17) Директне инвестиције су улагања резидента у иностранству и нерезидента у Републици у правно лице са циљем да се укључи у управљање пословима тог правног лица.

Под улагањем у смислу става 1. ове тачке сматра се: оснивање правног лица, огранка или представништва, куповина удела или акција у капиталу правног лица, докапитализација правног лица као и сваки други облик улагања којим улагач стиче најмање 10% учешћа у основном капиталу, односно најмање 10% гласачких права, у року не дужем од годину дана од дана првог улагања у то правно лице у случају сукцесивних улагања (ради достизања прага од 10%).

Под улагањем у смислу става 1. ове тачке сматрају се и кредити са роком доспећа од пет година или дужим уколико имају природу подређеног потраживања (субординирани кредити).

(18) Послови са хартијама од вредности су послови са дугорочним и краткорочним хартијама од вредности, власничким хартијама од вредности и финансијским дериватима.

(19) Кредитни послови су кредитни послови у Републици и кредитни послови са иностранством.

(20) Кредитни послови у Републици су послови којима банка одобрава:

- резиденту кредит у девизама и
- нерезиденту кредит у динарима.

(21) Кредитни послови са иностранством су кредити и зајмови између резидента и нерезидента закључени у девизама.

Кредити су послови између:

- банке и нерезидента, којима банка узима од нерезидента кредит, односно даје нерезиденту кредит и
- резидента и стране банке, којима резидент узима кредит.

Зајмови су послови између резидента и нерезидента, којима резидент узима од нерезидента или даје нерезиденту зајам.

Кредитни послови из ст. 1. до 3. ове тачке обухватају нарочито:

- комерцијалне кредите,
- робне кредите,
- финансијске кредите,
- краткорочне орочене банкарске депозите,
- краткорочне банкарске кредитне линије.

Кредитним пословима са иностранством сматрају се и:

- банкарске гаранције, које банке дају у корист нерезидента по кредитним пословима са иностранством и кредитним пословима између два нерезидента у иностранству и
- јемства и друга средства обезбеђења која у складу са овим законом резиденти - правна лица дају у корист нерезидента – кредитора по кредитним пословима са иностранством и кредитним пословима између два нерезидента у иностранству.

(22) Депозитни послови, у смислу овог закона, јесу послови на основу уговора о депозиту између нерезидента и банке, као и између резидента и банке у иностранству.

(23) Послови по основу уговора о осигурању обухватају плаћања премија и осигураних износа на основу уговора између осигуравајућег друштва – нерезидента и резидента као осигураника као и између осигуравајућег друштва – резидента и нерезидента као осигураника, у складу са законом који уређује осигурање.

(24) Валутна клаузула је уговарање вредности обавезе у девизама (валута обавезе) у Републици с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима (валута исплате).

(25) Лични пренос средстава плаћања је пренос средства из Републике у иностранство или из иностранства у Републику који се не заснива на извршењу посла - врши се између резидента физичког лица и нерезидента, укључује поклоне и помоћ, наследства, ренте, подмирење дуга усељеника и средстава која износе исељеници.

(26) Физички пренос средстава плаћања је сваки пренос готовине у динарима, као и пренос ефективног страног новца и хартија од вредности из Републике и у Републику.

III. ТЕКУЋИ ПОСЛОВИ

Члан 3.

Плаћање, наплаћивање и пренос по текућим пословима између резидената и нерезидената врши се слободно, у складу са овим законом.

Плаћања и преноси по основу текућих послова обухватају, без ограничења:

1) плаћања по основу спољнотрговинских послова и по другим текућим пословима са иностранством у смислу закона који уређује спољнотрговинско пословање;

2) плаћања по основу отплате дела главнице и камата на кредите;

3) повраћај средстава уложених у инвестиције, као и пренос у иностранство и унос добити по основу директних инвестиција;

4) преносе у корист физичких лица по основу: пензија, инвалиднина и осталих социјалних примања, преносе по основу пореза и такси, међудржавне сарадње, ликвидираних штета по основу уговора о осигурању, преносе по основу правноснажних и извршних одлука, преносе по основу добитака у играма на срећу, накнада за концесије, чланарина и казни (пенала) и друге преносе, као и преносе по основу износа трошкова потребних за издржавања породице.

Члан 4.

Резидент средства плаћања по основу извоза робе или услуге, уноси у Републику у року до 180 дана од дана извозног царинења робе, односно од дана извршења услуге.

Посао извоза робе или услуге са уговореним роком наплате дужим од 180 дана од дана извозног царинења робе, односно од дана извршења услуге, као и посао извоза робе или услуге који није наплаћен у року из става 1. овог члана, сматра се кредитним послом са иностранством.

Резидент средства плаћања остварена по основу продаје плаћене робе која се налази у иностранству и непосредно испоручује у иностранство, уноси у Републику у року до 180 дана од дана извршеног плаћања.

Народна банка Србије на предлог министарства надлежног за послове финансија прописује услове и начин евидентирања послова из става 2. овог члана.

Члан 5.

Резидент унапред плаћену робу или услугу увози у Републику у року до 180 дана од дана извршеног плаћања робе или услуге.

Резидент који не увезе робу или услугу у року из става 1. овог члана врши повраћај унапред плаћеног износа одмах, а најкасније у року од пет дана од дана истека рока из става 1. овог члана.

Посао увоза унапред плаћене робе или услуге са уговореним роком увоза дужим од 180 дана од дана извршеног плаћања сматра се кредитним послом са иностранством.

Народна банка Србије на предлог министарства надлежног за послове финансија прописује услове и начин евидентирања послова из става 3. овог члана.

Члан 6.

Резидент - правно лице може реализован посао извоза робе и услуга изузетно наплатити реализованим увозом робе и услуга само под условима и на начин који пропише Влада.

Члан 7.

Банке, односно резиденти, осим резидената-физичких лица, могу куповати или продавати, односно платити или наплатити потраживања и дуговања која су настала по спољнотрговинским пословима резидената.

Послови из става 1. овог члана могу се вршити само на основу уговора, закљученог у писменој форми између свих учесника у послу.

Банке су дужне да о пословима из става 1. овог члана извести Народну банку Србије на начин и у роковима које она пропише.

Влада прописује резидентима ближе услове, начин обављања и извештавања Девизног инспектората о пословима из става 1. овог члана.

Нерезиденти могу куповати потраживања и дуговања по основу спољнотрговинских послова само под условима и на начин које пропише Влада.

Члан 8.

Резидент не може извршити наплату, плаћање или издати налог за плаћање, односно извршити пренос нерезиденту, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе.

Члан 9.

Добит остварену у иностранству по основу извођења инвестиционих радова као и девизе које је, у складу с гарантним роковима, наручилац инвестиционих радова задржао као гаранцију за исправност извршених радова, резидент уноси у земљу по завршетку извођења инвестиционих радова, односно истеку гарантног рока.

Резидент о добити коју оствари обављањем привредне делатности у иностранству извештава Девизни инспекторат.

Влада прописује ближе услове, рокове и начин извештавања из овог члана.

IV. КАПИТАЛНИ ПОСЛОВИ

Члан 10.

Плаћање, наплаћивање и пренос по капиталним пословима између резидената и нерезидената врше се слободно, осим ако овим законом није друкчије прописано.

1. Директне инвестиције резидената и нерезидената

Члан 11.

Плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција резидената -правних лица, предузетника и физичких лица у иностранство врши се слободно, у складу са законом који уређује спољнотрговинско пословање.

Плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција нерезидената у Републици врши се слободно, у складу са законом који уређује страна улагања.

2. Улагања у непокретности

Члан 12.

Плаћање ради стицања својине на непокретностима резидента у иностранству и нерезидената у Републици врши се слободно, у складу са законом који уређује својинско правне односе.

Народна банка Србије прописује рокове и начин извештавања о пословима из овог члана.

3. Послови са хартијама од вредности

Члан 13.

Резиденти – правна лица, предузетници и физичка лица могу вршити плаћање ради куповине у иностранству власничких хартија од вредности које нису директне инвестиције, као и дужничких дугорочних хартија од вредности чији су издаваоци државе чланице OECD и међународне финансијске организације.

Резиденти из става 1. овог члана могу вршити плаћање ради куповине и других дужничких дугорочних хартија од вредности у иностранству чији степен ризика (рејтинг) и земљу издаваоца може прописати Народна банка Србије.

Резиденти могу вршити плаћање ради куповине домаћих хартија од вредности које гласе на страну валуту, а издају се у иностранству.

Народна банка Србије прописује услове, рокове и начин извештавања о пословима из овог члана.

Члан 14.

Нерезиденти могу вршити плаћање ради куповине у Републици дугорочних дужничких као и власничких хартија од вредности, у складу са законом који уређује тржиште хартија од вредности.

Народна банка Србије прописује рокове и начин извештавања о пословима из става 1. овог члана.

Члан 15.

Плаћање ради куповине страних краткорочних хартија од вредности на страном и домаћем тржишту врши Народна банка Србије, а банке -под условима и на начин који пропише Народна банка Србије.

Резиденти, осим резидената из става 1. овог члана, не могу вршити плаћања ради куповине иностраних краткорочних хартија од вредности.

Нерезиденти не могу вршити плаћања ради куповине домаћих краткорочних хартија од вредности.

4. Послови са финансијским дериватима

Члан 16.

Плаћање ради куповине финансијских деривата на организованом тржишту у иностранству могу вршити Народна банка Србије и банке.

Народна банка Србије прописује банкама услове за вршење послова из става 1. овог члана као и начин извештавања.

Резиденти, осим резидената из става 1. овог члана, могу вршити плаћање ради куповине финансијских деривата у иностранству, под условима и на начин који пропише Народна банка Србије.

Плаћање ради куповине финансијских деривата у Републици нерезиденти могу вршити само под условима које пропише Народна банка Србије.

5. Послови са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима

Члан 17.

Резиденти - друштва за управљање инвестиционим и добровољним пензијским фондовима могу да врше плаћања ради улагања у иностранство, у складу са одредбама закона који уређују послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима.

Нерезиденти могу вршити плаћање ради улагања у инвестиционе фондове и добровољне пензијске фондове у Републици у складу са одредбама закона који уређују послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима.

6. Кредитни послови са иностранством

Члан 18.

Кредитни послови из члана 2. тачке (17) став 3. и тачке (21) ст. 4. и 5, као и из чл. 4. и 5. овог закона закључују се у писменом облику.

Банке могу закључивати кредитне послове са иностранством у своје име и за свој рачун, у своје име и за туђ рачун и у туђе име и за туђ рачун.

Резиденти – правна лица могу узимати кредите из иностранства у своје име и за свој рачун, а резиденти - правна лица која се сматрају повезаним друштвима у складу са прописом који уређује оснивање привредних друштава и у своје име и за туђ рачун.

Резиденти – правна лица могу у своје име и за свој рачун одобравати нерезидентима комерцијалне и робне кредите, кредите из чл. 4. и

5. овог закона, као и финансијске кредите под условима из члана 23. став 1. овог закона.

Резиденти – предузетници могу у своје име и за свој рачун узимати кредите из иностранства, а одобравати нерезиденту комерцијалне и робне кредите, као и кредите из чл. 4. и 5. овог закона.

Кредитне послове са иностранством не могу закључивати резидент – физичко лице које није предузетник и резидент – огранак страног правног лица.

Члан 19.

За извршавање обавеза из закљученог уговора о кредитном послу са иностранством одговоран је резидент који закључи уговор, као и резидент по чијем овлашћењу и за чији рачун је уговор закључен, односно банка и резидент - правно лице које од тог резидента купи потраживање, односно преузме дуг према нерезиденту по основу кредитног посла са иностранством.

Република и Народна банка Србије не гарантују за извршење обавеза по кредитном послу са иностранством, осим у случајевима предвиђеним законом.

Уговор о кредитном послу са иностранством је ништав ако је закључен супротно одредбама става 2. овог члана.

Члан 20.

Банка, као и резидент – правно лице могу куповати од резидента потраживање по основу кредита одобреног нерезиденту, као и преузимати дуг резидента према нерезиденту по основу кредитног посла са иностранством.

Послови из става 1. овог члана могу се вршити само на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу.

Нерезиденти могу од резидената куповати потраживања и дуговања по основу кредитних послова са иностранством само под условима и на начин који пропише Народна банка Србије.

Члан 21.

Финансијски кредити узети из иностранства могу се користити за плаћање увоза робе и услуга и финансирање извођења инвестиционих радова у иностранству, које резиденти закључују у оквиру обављања своје делатности, као и за отплату раније коришћених кредита из иностранства (рефинансирање).

Резиденти могу финансијске кредите из иностранства узимати и за друге намене на начин и под условима које утврди Народна банка Србије.

Члан 22.

Народна банка Србије може утврдити обим и услове под којима банке могу да узму краткорочне орочене банкарске депозите и краткорочне банкарске кредитне линије од страних банака.

Члан 23.

Резиденти – правна лица могу нерезидентима одобравати финансијске кредите из добити коју резиденти остваре пословањем у иностранству и то под условом да је нерезидент – дужник по кредитном послу у већинском власништву резидента.

Под условима из става 1. овог члана резиденти – правна лица могу давати и јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству.

При обављању кредитних послова са иностранством из ст. 1. и 2. овог члана, резидент - правно лице дужно је да уговори и од нерезидента прибави инструменте обезбеђења наплате.

Одредба става 3. овог члана примењује се и на банку која одобрава кредит страном лицу или даје банкарску гаранцију по кредитном послу између два нерезидента у иностранству.

Народна банка Србије може да пропише начин и услове под којима банке и резиденти – правна лица могу одобравати финансијске кредите нерезидентима и давати банкарске гаранције и јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству.

Члан 24.

Народна банка Србије прописује начин, рокове и обрасце за евидентирање кредитних послова са иностранством.

Кредитирање у девизама између резидената у Републици

Члан 25.

Банка може резиденту - правном лицу и предузетнику одобрити кредит у девизама за плаћање увоза робе и услуга из иностранства.

Банка може резиденту – физичком лицу одобрити кредит у девизама ради куповине непокретности у земљи.

Кредитирање у динарима између резидената и нерезидената у Републици

Члан 26.

Банка може одобрити нерезиденту кредит у динарима у Републици, на начин и под условима које пропише Народна банка Србије.

7. Депозитни послови

Депозитни послови резидената у иностранству

Члан 27.

Банка, без ограничења, држи девизе и на рачунима код банака у иностранству.

Резиденти могу држати девизе на рачуну код банке у иностранству под условима и на начин који пропише Народна банка Србије.

Депозитни послови нерезидената у Републици

Члан 28.

Нерезидент може на рачуну код банке држати девизе и динаре без ограничења, у складу са овим законом.

Народна банка Србије прописује услове под којима банке могу да отварају рачуне нерезидентима и начин вођења тих рачуна.

Пренос средстава са рачуна у иностранство

Члан 29.

Нерезидент, као и резидент - огранак страног правног лица који послује преко нерезидентног рачуна врши пренос са тог рачуна у иностранство под условом да је претходно измирио пореске обавезе из тог посла према Републици.

Пренос средстава у иностранство са штедног девизног и динарског рачуна нерезидента код банке врши се слободно.

Страна банка која држи средства на коресподентном рачуну код банке у Републици не подлеже обавези из става 1. овог члана.

8. Плаћања по основу уговора о осигурању

Члан 30.

Резиденти - друштва за осигурање могу да врше плаћања ради депоновања и улагања у иностранство, у складу са одредбама закона који уређује послове осигурања .

Резидент може плаћати премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом - осигуравајућим друштвом, под условом да је такав уговор дозвољен законом који уређује послове осигурања.

9. Једностранни преноси средстава плаћања – лични и физички преноси

Члан 31.

Народна банка Србије прописује ближе услове за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства.

V. ПЛАТНИ ПРОМЕТ

Члан 32.

Платни промет са иностранством обавља се у девизама и у динарима преко банке.

Резиденти из члана 36. овог закона, платни промет са иностранством обављају преко Народне банке Србије.

Банка може вршити платни промет по кредитним пословима са иностранством, осим послова из члана 2. тачка (21) став 4. алинеја 4, само на основу потврде Народне банке Србије да је тај кредитни посао евидентиран у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин обављања платног промета са иностранством по текућим и капиталним пословима.

Члан 33.

Резидент може извршити наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу, под условом да је тај посао дозвољен овим законом.

Послови из става 1. овог члана могу се вршити само на основу уговора закљученог у писменој форми, између свих учесника у послу.

Банке о пословима из става 1. овог члана дужне су да известе Народну банку Србије, на начин и у роковима које она пропише, а резиденти-Девизни инспекторат под условима, на начин и у роковима које пропише Влада.

Члан 34.

Резиденти и нерезиденти користе девизе за плаћање иностранству, ако овим законом није друкчије одређено.

Плаћање, наплаћивање и пренос између резидената и између резидената и нерезидената у Републици врше се у динарима.

Дозвољено је уговарање у девизама у Републици с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, плаћање, наплаћивање и пренос средстава у Републици могу се вршити и у девизама по основу:

- 1) девизног кредитирања у земљи за намене из члана 25. овог закона;
- 2) уплате депозита као средства обезбеђења;
- 3) куповине потраживања и дуговања из члана 7. и члана 20. овог закона - на основу уговора;
- 4) премија осигурања и преноса по основу осигурања живота;
- 5) по основу продаје и давања у закуп непокретности.

Плаћање, наплаћивање и пренос из става 4. овог члана може се вршити и по пословима који су уређени законима који уређују тржиште хартија од вредности и других финансијских инструмената и осигурање депозита, као и у другим случајевима прописаним законом.

Народна банка Србије прописује у којим случајевима се плаћање, наплаћивање, уплате и исплате могу вршити и у ефективном страном новцу.

Члан 35.

Банка држи девизе и код друге банке, односно код Народне банке Србије.

Резидент-правно лице и предузетник држи девизе на девизном рачуну код банке или их продаје тој банци.

Народна банка Србије прописује услове под којима банке отварају девизне рачуне и начин вођења тих рачуна и девизних штедних улога резидената.

Висина, начин обрачуна и плаћања камате, као и валута у којој се плаћају камате и главница, утврђују се уговором између банке и резидента.

Члан 36.

Резиденти – државни органи и организације, корисници буџетских средстава Републике, корисници средстава организација обавезног социјалног осигурања и корисници буџетских средстава локалне власти, могу имати девизне рачуне само код Народне банке Србије, осим ако посебним законом или међународним уговором није друкчије прописано, а девизе и ефективни страни новац које остваре у свом пословању могу да продају Народној банци Србије.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, министар надлежан за послове финансија може одобрити кориснику из става 1. овог члана отварање девизног рачуна код овлашћене банке за плаћања која не могу да се изврше преко Народне банке Србије, ако то захтева специфичност послова тог корисника.

Извештавање по основу платног промета

Члан 37.

Народна банка Србије прописује резидентима обавезу извештавања о плаћању, наплаћивању и преносу по пословима платног промета из чл. 32. и 34. овог закона.

Народна банка Србије, на основу података из извештаја из става 1. овог члана, израђује пројекцију платног биланса Републике као аналитичку подлогу за утврђивање циљева и задатака монетарне политике и прати остваривање те пројекције.

VI. ДЕВИЗНО ТРЖИШТЕ И КУРС ДИНАРА

Девизно тржиште

Члан 38.

Девизе и ефективни страни новац могу се куповати и продавати само на девизном тржишту, за намене које су дозвољене овим законом.

Куповина и продаја девиза и ефективног страног новца на девизном тржишту у Републици врши се:

1) непосредно:

- између банака и резидената, као и између банака и нерезидената;
- између банака;
- између банака и Народне банке Србије;
- између резидената који имају овлашћење за обављање мењачких послова и Народне банке Србије;
- између банака и резидената који имају овлашћење за обављање мењачких послова;
- између резидената из члана. 2. тачка (1) одредба под 6) и Народне банке Србије.

2) на састанку међубанкарског девизног тржишта:

- између банака;
- између банака и Народне банке Србије.

Куповину и продају ефективног страног новца на девизном тржишту обавља банка, Народна банка Србије, као и други резиденти који у складу са овим законом обављају мењачке послове.

Народна банка Србије прописује услове и начин рада девизног тржишта.

Члан 39.

Мењачке послове могу да обављају: банке, Народна банка Србије и резиденти – правна лица и предузетници који имају овлашћење Народне банке Србије.

Народна банка Србије прописује услове и начин обављања мењачких послова и поступак контроле мењачких послова.

Народна банка Србије ако су испуњени прописани услови, доноси решење:

- о привременом обустављању обављања мењачких послова у периоду до 30 радних дана;
- о налозима за отклањање утврђених неправилности;
- о одузимању овлашћења за контролисано мењачко место или за сва мењачка места;
- о одузимању овлашћења за обављање мењачких послова.

Решење Народне банке Србије из става 3. овог члана је коначно.

Курс динара

Члан 40.

Курс динара према страним валутама на девизном тржишту формира се слободно, у складу са понудом и тражњом девиза.

Члан 41.

Званични средњи курс динара формира се на начин утврђен прописом Народне банке Србије.

За потребе књиговодства и статистике примењује се званични средњи курс динара.

За обрачун царине и других увозних дажбина примењује се званични средњи курс динара утврђен последњег радног дана у недељи која претходи недељи у којој се утврђује износ царине и других увозних дажбина, у складу са законом који уређује царине.

VII. ЗАШТИТНЕ МЕРЕ

Члан 42.

У случају наступања озбиљнијих поремећаја у платном билансу, када кретање капитала проузрокује или прети да проузрокује озбиљне потешкоће у спровођењу монетарне политике и политике девизног курса, које су резултат прекомерног прилива или одлива капитала из Републике, Влада на предлог Народне банке Србије може донети следеће заштитне мере :

1) прописати услове под којима резидент и нерезидент могу држати девизе на рачунима код банака у иностранству или на рачунима код банака у Републици;

2) обавезати банке да Народној банци Србије продају ефективни страни новац на основу мењачких послова банака и овлашћених мењача;

3) ограничити обављање плаћања и наплата насталих на основу обавеза и потраживања у пословима са иностранством;

4) ограничити пренос хартија од вредности, злата и ефективног страног новца у Републику и из Републике;

5) ограничити обављање трансакција са хартијама од вредности између резидената и нерезидената;

6) ограничити обављање кредитних послова између резидената и нерезидената;

7) ограничити давања гаранција или јемстава, залога или других средстава обезбеђења у корист нерезидената;

8) прописати полагање одређеног процента девизног депозита на рачун код Народне банке Србије;

9) прописати нерезидентима могућност плаћања ради куповине домаћих краткорочних хартија од вредности;

10) прописати резидентима могућност плаћања ради куповине страних краткорочних хартија од вредности;

11) прописати обавезу уноса добити резидентима који обављају привредну делатност у иностранству уколико се не реинвестира у иностранству;

12) ограничити куповину некретнина у иностранству од стране резидента.

Мере из става 1. овог члана могу се примењивати док трају поремећаји због којих су донесене, а најдуже шест месеци од дана њиховог доношења.

Члан 43.

Народна банка Србије или Влада може увести додатне заштитне мере, ако је то неопходно, са циљем спровођења санкција Организације уједињених нација или других међународних организација чији је Република Србија члан, које ове организације спроводе према другим земљама.

VIII. ДЕВИЗНА КОНТРОЛА

Члан 44.

Послови из овог закона подлежу девизној контроли.

Контролу девизног пословања врше органи контроле - Народна банка Србије, Девизни инспекторат, царински органи, односно други надлежни органи који имају право да, ради провере, захтевају сву документацију о том пословању као и другу документацију неопходну за девизну контролу.

Члан 45.

Народна банка Србије врши контролу девизног пословања банака и других финансијских организација, мењача, као и резидената и нерезидената који су са банком и другом финансијском организацијом, односно мењачем повезани имовинским, управљачким и пословним односима.

Члан 46.

Девизни инспекторат врши контролу девизног пословања резидената и нерезидената.

Девизни инспекторат врши контролу девизног пословања лица из члана 45. овог закона ако су та лица са лицима из става 1. овог члана повезана имовинским, управљачким и пословним односима.

Члан 47.

Царински орган врши контролу изношења из Републике и уношења у Републику, ефективног страног новца, динара, чекова и хартија од вредности у путничком, робном и поштанском саобраћају.

Члан 48.

Царински орган на граничном прелазу привремено одузима од резидента и нерезидента уз издавање потврде, динаре и ефективни страни новац, чекове и хартије од вредности који гласе на страну валуту који прелазе износ који пропише Народна банка Србије.

Члан 49.

Органи контроле дужни су да сарађују у вршењу девизне контроле и да стављају на располагање податке, налазе и информације којима располажу а потребни су за вршење девизне контроле као и да, по потреби, ангажују друге надлежне органе.

IX. ДЕВИЗНИ ИНСПЕКТОРАТ

Надлежност и организација

Члан 50.

Девизни инспекторат образује се као орган управе у саставу министарства надлежног за послове финансија, за вршење инспекцијских послова, послова вођења прекршајног поступка и с њиме повезаних стручних послова.

Члан 51.

Девизним инспекторатом руководи директор.

Члан 52.

Девизну контролу из члана 46. овог закона врши девизни инспектор.

Приликом вршења непосредне контроле девизни инспектор мора имати службену легитимацију.

Девизни инспектор у контроли доноси решење којим налаже исправљање неправилности, односно незаконитости и налаже извршење мера, под претњом принудног извршења.

Решење из става 3. овог члана је коначно.

Девизна контрола врши се у складу са законом који уређује управни поступак.

Члан 53.

Резиденти и нерезиденти воде евиденцију о пословању прописаном одредбама овог закона.

Влада прописује услове и начин вршења контроле девизног пословања резидената и нерезидената, као и услове и начин извештавања и вођења евиденције из става 1. овог члана.

Члан 54.

Прекршајни поступак у првом степену води и одлуку о прекршају доноси Комисија за прекршаје Девизног инспектората.

Против првостепеног решења о прекршају може се изјавити жалба.

Прекршајни поступак за прекршаје прописане овим законом води се у складу са законом који уређује прекршаје.

Члан 55.

Девизе, ефективни страни новац, чекове и хартије од вредности, које су привремено одузели због основане сумње да је извршено кривично дело или прекршај - органи контроле дужни су да депонују на наменски рачун Девизног инспектората који се води код Народне банке Србије или у депо код Народне банке Србије, а динаре - на наменски рачун Девизног инспектората који се води код министарства надлежног за послове финансија у року од два радна дана од дана њиховог одузимања.

Члан 56.

Приходи остварени по основу наплаћених казни и наплаћених трошкова прекршајног поступка, представљају приход буџета Републике.

X. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Кривично дело

Члан 57.

Ко купује од физичких лица или ко продаје тим лицима ефективни страни новац и чекове који гласе на страну валуту без овлашћења Народне банке Србије, казниће се за кривично дело казном затвора од шест месеци до пет година.

За покушај извршења дела из става 1. овог члана казниће се.

Члан 58.

Ко изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту износа који прелази 100.000 евра, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе, казниће се за кривично дело казном затвора од једне до десет година.

За покушај извршења дела из става 1. овог члана казниће се.

2. Прекршаји

Члан 59.

Новчаном казном од 10.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај резидент – правно лице, банка и нерезидент – правно лице :

- 1) ако средства плаћања по основу извоза робе или услуге не унесе у Републику у року до 180 дана од дана извозног царинења робе, односно од дана извршене услуге (члан 4. став 1);
- 2) ако средства плаћања остварена по основу продаје плаћене робе која се налази у иностранству и непосредно испоручује у иностранство, не унесе у Републику у року до 180 дана од дана извршеног плаћања (члан 4. став 3);
- 3) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије којим се прописују услови и начин евидентирања послова из члана 4. став 2 овог закона (члан 4. став 4);
- 4) ако унапред плаћену робу или услугу не увезе у Републику у року до 180 дана од дана извршеног плаћања робе или услуге (члан 5. став 1);
- 5) ако за робу или услугу, која није увезена у року до 180 дана од дана извршеног плаћања, не изврши повраћај унапред плаћеног износа одмах а најкасније у року од пет дана од дана истека тог рока (члан 5. став 2);
- 6) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије којим се прописују услови и начин евидентирања послова из члана 5. став 3. овог закона (члан 5. став 4);

- 7) ако реализовани посао извоза робе и услуга наплати реализованим увозом робе и услуга супротно пропису Владе (члан 6.);
- 8) ако купује или продаје, односно плати или наплати потраживање и дуговање које није настало по спољнотрговинским пословима резидената (члан 7. став 1);
- 9) ако послове из члана 7. став 1. не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 7. став 2);
- 10) ако не поступа у складу са прописаном обавезом извештавања (члан 7. став 3, члан 12. став 2, члан 13. став 4, члан 14. став 2, члан 33. став 3, члан 37. став 1);
- 11) ако не поступи у складу са прописом Владе (члан 7. став 4);
- 12) ако купује потраживања и дуговања по основу спољнотрговинских послова супротно пропису Владе (члан 7. став 5);
- 13) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);
- 14) ако добит остварену у иностранству по основу извођења инвестиционих радова као и девизе које је у складу са гарантним роковима, наручилац инвестиционих радова задржао као гаранцију за исправност извршених радова не унесе у земљу по завршетку извођења инвестиционих радова, односно истеку гарантног рока (члан 9. став 1);
- 15) ако не поступа у складу са прописом Владе (члан 9. ст. 2. и 3);
- 16) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у иностранство супротно закону који уређује спољнотрговинско пословање (члан 11. став 1);
- 17) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у Републици супротно закону који уређује страна улагања (члан 11. став 2);
- 18) ако врши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству, односно Републици супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);
- 19) ако врши плаћање ради куповине у иностранству власничких хартија од вредности које су директне инвестиције, као и дужничких дугорочних хартија од вредности чији нису издаваоци државе OECD и међународне финансијске организације (члан 13. став 1);
- 20) ако врши плаћање ради куповине дужничких дугорочних хартија од вредности у иностранству чији степен ризика (рејтинг) и земљу издаваоца није прописала Народна банка Србије (члан 13. став 2);
- 21) ако врше плаћање ради куповине у Републици дугорочних дужничких као и власничких хартија од вредности, супротно

- закону који уређује тржиште хартија од вредности (члан 14. став 1);
- 22) ако купује стране краткорочне хартије од вредности на страном и домаћем тржишту супротно пропису Народне банке Србије (члан 15. став 1);
  - 23) ако врши плаћање ради куповине иностраних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);
  - 24) ако врши плаћање ради куповине домаћих краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 3);
  - 25) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 16. став 2);
  - 26) ако врши плаћања ради куповине финансијских деривата у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 16. став 3);
  - 27) ако врши плаћања ради куповине финансијских деривата у Републици супротно пропису Народне банке Србије (члан 16. став 4);
  - 28) ако врше плаћања ради улагања у иностранство супротно одредбама закона којим се уређују послови са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 1);
  - 29) ако врше плаћања ради улагања у инвестиционе фондове и добровољне пензијске фондове у Републици супротно закону који уређује послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 2);
  - 30) ако кредитне послове из члана 18. став 1. овог закона не закључују у писменом облику (члан 18. став 1);
  - 31) ако закључи кредитни посао са иностранством супротно одредби члана 18. став 3. овог закона (члан 18. став 3);
  - 32) ако закључи кредитни посао са иностранством супротно одредби члана 18. став 4. овог закона (члан 18. став 4);
  - 33) ако закључи кредитни посао са иностранством супротно одредби члана 18. став 6. овог закона (члан 18. став 6);
  - 34) ако закључи уговор о кредитном послу са иностранством којим се стварају обавезе за Републику или Народну банку Србије (члан 19. став 2);
  - 35) ако послове из члана 20. став 1. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 20. став 2);
  - 36) ако купују потраживања и дуговања по основу кредитних послова са иностранством супротно пропису Народне банке Србије (члан 20. став 3);
  - 37) ако финансијске кредите узете у иностранству користи супротно одредби члана 21. став 1. овог закона (члан 21. став 1);
  - 38) ако финансијске кредите узима у иностранству супротно пропису Народне банке Србије којим се утврђују намене, начин и услови узимања тих кредита (члан 21. став 2);

- 39) ако краткорочне орочене банкарске депозите и краткорочне банкарске кредитне линије од страних банака узима супротно пропису Народне банке Србије којим се утврђују обим и услови таквог задуживања (члан 22);
- 40) ако финансијске кредите одобрава нерезиденту супротно одредби члана 23. став 1. овог закона (члан 23. став 1);
- 41) ако даје јемста по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству под условима супротним одредби члана 23. став 1. овог закона (члан 23. став 2);
- 42) ако не уговори и од нерезидента не прибави инструменте обезбеђења наплате при обављању кредитних послова из члана 23. ст. 1. и 2. овог закона (члан 23. став 3);
- 43) ако одобрава финансијске кредите нерезидентима и даје банкарске гаранције и јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству, супротно пропису Народне банке Србије (члан 23. став 5);
- 44) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије којим се утврђују начин, рокови и обрасци за евидентирање кредитних послова са иностранством (члан 24);
- 45) ако кредит у девизама одобрава супротно одредби члана 25. став 1. (члан 25. став 1);
- 46) ако одобрава кредите у девизама супротно одредби члана 25. став 2. (члан 25. став 2);
- 47) ако одобрава нерезиденту кредит у динарима у Републици супротно пропису Народне банке Србије (члан 26);
- 48) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);
- 49) ако на рачуну код банке држи девизе и динаре супротно овом закону (члан 28. став 1);
- 50) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 28. став 2);
- 51) ако изврши пренос средстава са нерезидентног рачуна у иностранство а претходно нису измирине пореске обавезе према Републици из посла по основу којег су остварена та средства (члан 29. став 1);
- 52) ако врши плаћања ради депоновања и улагања у иностранство супротно одредбама закона који уређује послове осигурања (члан 30. став 1);
- 53) ако врши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом – осигуравајућим друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);
- 54) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 31);
- 55) ако платни промет са иностранством у девизама и динарима не обавља преко банке (члан 32. став 1);

- 56) ако платни промет по кредитним пословима са иностранством обавља супротно одредби члана 32. став 3. овог закона (члан 32. став 3);
- 57) ако обавља платни промет са иностранством по текућим и капиталним пословима супротно пропису Народне банке Србије (члан 32. став 4);
- 58) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу који није дозвољен овим законом (члан 33. став 1);
- 59) ако послове из члана 33. став 1. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 33. став 2);
- 60) ако о пословима из члана 33. став 1. овог закона не извести Девизни инспекторат, на начин и у роковима које пропише Влада (члан 33. став 3);
- 61) ако користе девизе за плаћање иностранству супротно одредбама овог закона (члан 34. став 1);
- 62) ако плаћање, наплаћивање и пренос у Републици врши супротно одредбама члана 34. овог закона (члан 34. ст. 2, 4. и 5);
- 63) ако плаћање, наплаћивање, уплате и исплате у ефективном страном новцу врши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 6);
- 64) ако не држи девизе код банке односно Народне банке Србије (члан 35. став 1);
- 65) ако не држи девизе на девизном рачуну код банке или их не прода тој банци (члан 35. став 2);
- 66) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 35. став 3);
- 67) ако платни промет са иностранством за резиденте из члана 36. врши супротно прописима (члан 36. ст. 1. и 2);
- 68) ако девизе и ефективни страни новац купује и продаје изван девизног тржишта (члан 38. став 1);
- 69) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 38. став 5);
- 70) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 39. став 2);
- 71) ако за потребе књиговодства и статистике, не примењује курс из члана 41. став 2. овог закона (члан 41. став 2);
- 72) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона (члан 42);
- 73) ако поступа супротно мерама из члана 43. овог закона (члан 43);
- 74) ако не воде евиденцију о девизном пословању (члан 53. став 1);
- 75) ако поступа супротно пропису Владе (члан 53. став 2).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у резиденту - правном лицу или нерезиденту, као и одговорно лице у банци – новчаном казном од 500 до 50.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у резиденту - огранку страног правног лица - новчаном казном од 500 до 50.000 динара.

Члан 60.

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се одговорно лице у државном органу и организацији из члана 36. став 1. овог закона:

- 1) ако платни промет са иностранством не обавља преко Народне банке Србије (члан 32. став 2);
- 2) ако девизне рачуне не држи код Народне банке Србије (члан 36. став 1);
- 3) ако за обрачун царине и других увозних дажбина не примењује званични средњи курс динара утврђен последњег радног дана у недељи која претходи недељи у којој се утврђује износ царине и других увозних дажбина (члан 41. став 3);
- 4) ако не изда потврду на граничном прелазу за привремено одузете динаре и ефективни страни новац, чекове и хартије од вредности које гласе на страну валуту а које прелазе износ који пропише Народна банка Србије (члан 48);
- 5) ако привремено одузете девизе, ефективни страни новац, динаре, чекове и хартије од вредности не депонује на наменски рачун Девизног инспектората који се води код Народне банке Србије или не стави у депо код Народне банке Србије у року од два радна дана од дана њиховог одузимања (члан 55).

Члан 61.

Новчаном казном од 5.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај резидент-предузетник:

- 1) ако средства плаћања по основу извоза робе или услуге не унесе у Републику у року до 180 дана од дана извозног царињења робе, односно од дана извршене услуге (члан 4. став 1);
- 2) ако средства плаћања остварена по основу продаје плаћене робе која се налази у иностранству и непосредно испоручује у иностранству не унесе у Републику у року до 180 дана од дана извршеног плаћања (члан 4. став 3);
- 3) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије којим се прописују услови и начин евидентирања послова из члана 4. став 2. овог закона (члан 4. став 4);

- 4) ако унапред плаћену робу или услугу не увезе у Републику у року до 180 дана од дана извршеног плаћања робе или услуге (члан 5. став 1);
- 5) ако за робу или услугу, која није увезена у року до 180 дана од дана извршеног плаћања, не изврши повраћај унапред плаћеног износа одмах а најкасније у року од пет дана од дана истека тог рока (члан 5. став 2);
- 6) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије којим се прописују услови и начин евидентирања послова из члана 5. став 3. овог закона (члан 5. став 4);
- 7) ако купује или продаје, односно плати или наплати потраживање и дуговање које није настало по спољнотрговинским пословима резидената (члан 7. став 1);
- 8) ако послове из члана 7. став 1. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 7. став 2);
- 9) ако не поступи у складу са прописом Владе (члан 7. став 4);
- 10) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);
- 11) ако добит остварену у иностранству по основу извођења инвестиционих радова као и девизе које је у складу са гарантним роковима, наручилац инвестиционих радова задржао као гаранцију за исправност извршених радова не унесе у земљу по завршетку извођења инвестиционих радова, односно истеку гарантног рока (члан 9. став 1);
- 12) ако не поступа у складу са прописом Владе (члан 9. ст. 2. и 3);
- 13) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у иностранство супротно закону који уређује спољнотрговинско пословање (члан 11. став 1);
- 14) ако врши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству, супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);
- 15) ако врши плаћање ради куповине у иностранству власничких хартија од вредности које су директне инвестиције, као и дужничких дугорочних хартија од вредности чији издаваоци нису државе ОЕСД и међународне финансијске организације (члан 13. став 1);
- 16) ако врши плаћање ради куповине дужничких дугорочних хартија од вредности у иностранству чији степен ризика (рејтинг) и земљу издаваоца није прописала Народна банка Србије (члан 13. став 2);
- 17) ако не поступа у складу са прописаном обавезом извештавања (члан 12. став 2, члан 13. став 4, члан 33. став 3, члан 37. ст. 1. и 3);
- 18) ако врши плаћање ради куповине иностраних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);

- 19) ако врши плаћања ради куповине финансијских деривата у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 16. став 3);
- 20) ако кредитне послове из члана 18. став 1. не закључују у писменом облику (члан 18. став 1);
- 21) ако закључи уговор о кредитном послу са иностранством којим се предвиђају обавезе за Републику или Народну банку Србије (члан 19. став 2);
- 22) ако финансијске кредите узете у иностранству користи супротно одредби члана 21. став 1. овог закона (члан 21. став 1);
- 23) ако финансијске кредите узима у иностранству супротно пропису Народне банке Србије којим се утврђују намене, начин и услови узимања тих кредита (члан 21. став 2);
- 24) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије којим се утврђују начин, рокови и обрасци за евидентирање кредитних послова са иностранством (члан 24);
- 25) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);
- 26) ако врши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом – осигуравајућим друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);
- 27) ако платни промет са иностранством у девизама и динарима не обавља преко банке (члан 32. став 1);
- 28) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу који није дозвољен овим законом (члан 33. став 1);
- 29) ако послове из члана 33. став 1. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 33. став 2);
- 30) ако о пословима из члана 33. став 1. овог закона не извести Девизни инспекторат, на начин и у роковима које пропише Влада (члан 33. став 3);
- 31) ако користе девизе за плаћање иностранству супротно одредбама овог закона (члан 34. став 1);
- 32) ако плаћање, наплаћивање и пренос у Републици врши супротно одредбама члана 34. овог закона (члан 34. ст. 2, 4. и 5);
- 33) ако плаћање, наплаћивање, уплате и исплате у ефективном страном новцу врши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 6);
- 34) ако не држи девизе на девизном рачуну код банке или их не прода тој банци (члан 35. став 2);
- 35) ако девизе и ефективни страни новац купује и продаје изван девизног тржишта (члан 38. став 1);

- 36) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 39. став 2);
- 37) ако за потребе књиговодства и статистике, не примењује курс из члана 41. став 2. овог закона (члан 41. став 2);
- 38) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона (члан 42);
- 39) ако поступа супротно мерама из члана 43. овог закона (члан 43);
- 40) ако не воде евиденцију о девизном пословању (члан 53. став 1);
- 41) ако поступа супротно пропису Владе (члан 53. став 2).

Члан 62.

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се за прекршај резидент – физичко лице :

- 1) ако поступи супротно члану 7. став 1. овог закона;
- 2) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);
- 3) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у иностранство супротно закону који уређује спољнотрговинско пословање (члан 11. став 1);
- 4) ако врши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству, супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);
- 5) ако врши плаћање ради куповине у иностранству власничких хартија од вредности које су директне инвестиције, као и дужничких дугорочних хартија од вредности чији издаваоци нису државе OECD и међународне финансијске организације (члан 13. став 1);
- 6) ако врши плаћање ради куповине дужничких дугорочних хартија од вредности у иностранству чији степен ризика (рејтинг) и земљу издаваоца није прописала Народна банка Србије (члан 13. став 2);
- 7) ако врши плаћање ради куповине иностраних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);
- 8) ако врши плаћања ради куповине финансијских деривата у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 16. став 3);
- 9) ако закључи кредитни посао са иностранством (члан 18. став 6);
- 10) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);
- 11) ако врши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом – осигуравајућим

друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);

- 12) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 31);
- 13) ако платни промет са иностранством у девизама и динарима не обавља преко банке (члан 32. став 1);
- 14) ако поступи супротно члану 33. став 1. овог закона;
- 15) ако послове из члана 33. став 1. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 33. став 2);
- 16) ако користе девизе за плаћање иностранству супротно одредбама овог закона (члан 34. став 1);
- 17) ако плаћање, наплаћивање и пренос у Републици врши супротно одредбама члана 34. овог закона (члан 34. ст. 2, 4. и 5);
- 18) ако плаћање, наплаћивање, уплате и исплате у ефективном страном новцу врши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 6);
- 19) ако девизе и ефективни страни новац купује и продаје изван девизног тржишта (члан 38. став 1);
- 20) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона (члан 42).

Члан 63.

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се за прекршај нерезидент – физичко лице :

- 1) ако поступи супротно члану 7. став 5. овог закона;
- 2) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у Републици супротно закону који уређује страна улагања (члан 11. став 2);
- 3) ако врши плаћање ради стицања својине на непокретностима у Републици, супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);
- 4) ако врше плаћање ради куповине у Републици дугорочних дужничких као и власничких хартија од вредности супротно закону који уређује тржиште хартија од вредности (члан 14. став 1);
- 5) ако врши плаћање ради куповине домаћих краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 3);
- 6) ако врши плаћања ради куповине финансијских деривата у Републици супротно пропису Народне банке Србије (члан 16. став 4);
- 7) ако врше плаћања ради улагања у инвестиционе фондове и добровољне пензијске фондове у Републици супротно закону

- који уређује послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 2);
- 8) ако поступи супротно пропису Народне банке Србије (члан 20. став 3);
  - 9) ако на рачуну код банке држи девизе и динаре супротно овом закону (члан 28. став 1);
  - 10) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 31);
  - 11) ако користе девизе за плаћање иностранству супротно одредбама овог закона (члан 34. став 1);
  - 12) ако плаћање, наплаћивање и пренос у Републици врши супротно одредбама члана 34. овог закона (члан 34. ст. 2, 4. и 5);
  - 13) ако плаћање, наплаћивање, уплате и исплате у ефективном страном новцу врши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 6);
  - 14) ако девизе и ефективни страни новац купује и продаје изван девизног тржишта (члан 38. став 1);
  - 15) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона (члан 42).

Члан 64.

За прекршај из чл. 59. до 63. овог закона, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или су били намењени за извршење прекршаја или су настали извршењем прекршаја.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, може се извршити делимично одузимање предмета који су употребљени или су били намењени за извршење прекршаја или су настали извршењем прекршаја, ако побуде или друге околности под којима је прекршај извршен указују да није оправдано да се предмет одузме у целини.

Члан 65.

Поступак по прекршајима из овог закона не може се покренути кад протекну три године од дана када је прекршај учињен.

Члан 66.

Новчане казне, имовинска корист и средства плаћања, као и динарска противвредност добијена продајом предмета који су употребљени или били намењени за извршење кривичног дела и прекршаја или су настали извршењем кривичног дела и прекршаја уплаћују се у буџет Републике.

Ефективни страни новац који је одузет као предмет извршења кривичног дела или прекршаја може се продати Народној банци Србије, која динарску противвредност тог новца уплаћује у буџет Републике.

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 67.

Прекршајни поступак започет до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама овог закона, ако је то повољније за учиниоца.

Члан 68.

Прописи за извршавање овог закона донеће се најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењиваће се прописи донети на основу Закона о девизном пословању ("Службени лист СРЈ", бр. 23/02 и 34/02), Закона о кредитним пословима са иностранством ("Службени лист СРЈ", бр. 42/92, 24/94, 28/96 и 21/99), као и Одлука о вођењу евиденције о закљученом спољнотрговинском послу са иностранством ("Службени лист СРЈ", број 74 /00).

Члан 69.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе Закон о девизном пословању ("Службени лист СРЈ", бр. 23/02 и 34/02) и Закон о кредитним пословима са иностранством ("Службени лист СРЈ", бр. 42/92, 24/94, 28/96 и 21/99).

Члан 70.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДЕВИЗНОМ ПОСЛОВАЊУ

Члан 1.

У Закону о девизном пословању („Службени гласник РС”, број 62/06), у члану 2. у тачки (1) подтачка 5) на крају тачка и запета замењују се запетом и додају се речи: „осим дипломатско - конзуларних представника страних земаља и чланова њихових породица;”.

У тачки (3) став 1. мења се и гласи:

„(3) *Банка* је резидент - акционарско друштво са седиштем у Републици, које има дозволу за рад Народне банке Србије и обавља депозитне и кредитне послове, послове платног промета и кредитне послове са иностранством, као и друге послове у складу са законом.”

Став 2. брише се.

У тачки (9) речи: „и које гласе на страну валуту” бришу се.

У тачки (16) став 2. после алинеје треће додаје се нова алинеја четврта, која гласи:

„- послови са финансијским дериватима,”.

Досадашње алинеје четврта и пета постају алинеје пета и шеста.

После алинеје шесте додаје се нова алинеја седма, која гласи:

„- гаранцијски послови,”.

Досадашње алинеје шеста, седма и осма постају алинеје осма, девета и десета.

У тачки (17) став 3. мења се и гласи:

„Под улагањем у смислу става 1. ове тачке сматрају се и кредити и зајмови са роком доспећа од пет година или дужим уколико имају природу подређеног потраживања (субординирани кредити и зајмови).”

У тачки (18) после речи: „краткорочним хартијама од вредности” запета се брише, а речи: „власничким хартијама од вредности и финансијским дериватима” замењују се речима: „и власничким хартијама од вредности”.

Тачка (20) мења се и гласи:

„(20) *Кредитни послови у Републици* су кредити које банка одобрава резиденту у девизама.”

Тачка (21) мења се и гласи:

„(21) *Кредитни послови са иностранством* су кредити и зајмови између резидента и нерезидента закључени у девизама, при чему кредите одобрава банка или страна банка.

Кредитни послови из става 1. ове тачке су:

- комерцијални зајмови које продавац одобрава купцу продајом робе или пружањем услуга у спољнотрговинском промету са уговореним одложеним плаћањем до годину дана са каматом, односно са уговореним одложеним плаћањем преко годину дана;

- робни кредити и зајмови које кредитор, односно зајмодавац одобрава дужнику ради финансирања спољнотрговинског промета робе и услуга тако што по налогу тог дужника, обавезу измирује непосредно испоручиоцу робе, односно пружаоцу услуге у спољнотрговинском промету;

- финансијски кредити и зајмови које кредитор, односно зајмодавац одобрава дужнику тако што средства ставља на располагање уплатом на рачун дужника.

Робне и финансијске кредите и зајмове дужнику може одобрити један кредитор, односно зајмодавац или група кредитора или зајмодаваца (синдицирани робни или финансијски кредит или зајам).

Кредитни послови са иностранством из става 1. ове тачке су и:

- субординирани кредити и зајмови из тачке (17) став 3. овог члана,

- краткорочни орочени банкарски депозити са роком отплате до годину дана између банке и стране банке, који се користе тако што банка - кредитор уплаћује средства на рачун банке – дужника,

- краткорочне банкарске кредитне линије са роком отплате до годину дана између банке и стране банке, који се користе тако што банка - кредитор врши плаћања по налогу банке – дужника,

- извоз и увоз робе или услуга, који се у смислу овог закона, сматрају кредитним пословима са иностранством,

- други послови који имају обележја кредитног посла са иностранством.

Кредитним пословима са иностранством из става 1. ове тачке сматрају се и:

- банкарске гаранције, авали и други облици јемства које банка даје у корист нерезидента - кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства и по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству,

- јемства и друга средства обезбеђења која резидент - правно лице и предузетник даје у корист нерезидента - кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства, као и јемства и друга средства обезбеђења која резидент - правно лице даје по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству.

Кредитним пословима са иностранством сматрају се и кредити и зајмови у динарима које у складу са одредбама овог закона међународне финансијске организације и развојне банке или финансијске институције чији су оснивачи стране државе одобравају резидентима, као и кредити у динарима које банке одобравају нерезидентима.

Кредитни послови из ове тачке евидентирају се код Народне банке Србије.”

После тачке (21) додаје се тачка (21а), која гласи:

„(21а) *Гаранцијски послови*, које банка обавља у складу са прописима о банкама, обухватају и:

- издавање гаранција, авала и других облика јемства по налогу резидента или нерезидента по текућим и капиталним пословима са иностранством, осим гаранција из тачке (21) став 5. алинеја прва овог члана, и прибављање гаранција страних банака и гаранција и јемстава нерезидентата по тим пословима,

- прибављање гаранција страних банака и гаранција и јемстава нерезидената као средства обезбеђења за потраживање банке од резидента.

Гаранцијским пословима сматрају се и:

- јемства која резидент правно лице даје нерезиденту по основу спољнотрговинског промета робе и услуга и извођења инвестиционих радова у Републици,

- гаранције и јемства која резидент правно лице прибавља од нерезидента по основу спољнотрговинског промета робе и услуга и извођења инвестиционих радова у иностранству, као и по послу са другим резидентом правним лицем у Републици.”

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

„Члан 4.

Извоз и увоз робе или услуга који нису наплаћени, односно плаћени у року дужем од годину дана од дана извршеног извоза или увоза, као и унапред наплаћена, односно плаћена роба или услуга која није извезена, односно увезена у року дужем од годину дана од дана извршене наплате, односно плаћања сматрају се кредитним пословима са иностранством.

Народна банка Србије на предлог министарства надлежног за послове финансија прописује услове и начин евидентирања кредитних послова из става 1. овог члана.”

Члан 3.

Члан 5. брише се.

Члан 4.

Члан 6. мења се и гласи:

„Члан 6.

Резидент - правно лице и предузетник могу извршити пребијање дуговања и потраживања по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга.

Влада прописује услове, начин обављања и извештавања Девизног инспектората о пословима из става 1. овог члана.

Банка, резидент - правно лице и предузетник могу извршити пребијање дуговања или потраживања по основу кредитних послова са иностранством у девизама са потраживањем или дуговањем по основу тих послова, реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга, као и по основу директних инвестиција и улагања у непокретности из чл.11. и 12. овог закона, под условима и на начин који пропише Влада на предлог Народне банке Србије.

О испуњености услова за пребијање из става 3. овог члана одлучује решењем министарство надлежно за послове финансија, на основу потврде Народне банке Србије о износу дуговања и потраживања по овим пословима.

Решење министарства надлежног за послове финансија из става 4. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.”

Члан 5.

После члана 8. додаје се члан 8а, који гласи:

„Члан 8а

Влада уређује ближе услове и начин под којима резиденти - правна лица и предузетници, који послују са нерезидентима чије је седиште у земљама или територијама које имају привилеговане пореске системе, односно са којима се не врши одговарајућа размена информација, односно у којима су пословни и имовински подаци заштићени стриктним правилима тајности, извештавају Девизни инспекторат о плаћањима, наплаћивањима и преносу средстава.

Листу земаља или територија из става 1. овог члана утврђује Влада на предлог министарства надлежног за послове финансија, а на основу листа надлежних међународних организација.”

Члан 6.

Члан 9. мења се и гласи:

„Члан 9.

Резидент извештава Девизни инспекторат о добити коју оствари по основу директног улагања, као и о финансијском ефекту по послу продаје плаћене робе која се налази у иностранству и непосредно испоручује у иностранство.

Влада прописује ближе услове, рокове и начин извештавања из става 1. овог члана.”

Члан 7.

У члану 13. став 1. мења се и гласи:

„Резиденти - правна лица, предузетници и физичка лица могу вршити плаћање ради куповине у иностранству власничких хартија од вредности које нису директне инвестиције.”

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Резиденти из става 1. овог члана могу вршити плаћање ради куповине дужничких дугорочних хартија од вредности које издају државе чланице Европске уније, OECD, међународне финансијске организације и развојне банке или финансијске институције чији су оснивачи стране државе.”

У досадашњем ставу 2. који постаје став 3. речи: „може прописати” замењују се речју: „прописује”.

Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 4. и 5.

Члан 8.

У члану 15. став 2. реч: „иностранних” замењује се речју: „страних”.

Став 3. мења се и гласи:

„Нерезиденти не могу вршити плаћања ради куповине краткорочних хартија од вредности у Републици.”

Члан 9.

Члан 16. мења се и гласи:

„Члан 16.

Плаћање, наплата, пренос, пребијање, као и извештавање по пословима са финансијским дериватима врше се под условима и на начин који пропише Народна банка Србије.”

Члан 10.

Члан 18. мења се и гласи:

„Члан 18.

Кредитне послове у девизама из члана 2. тачка (21) ст. 1. до 3, став 4. алинеје прва и трећа и став 5. овог закона, банка, резидент - правно лице и предузетник закључују у писменом облику с нерезидентом - банком, правним лицем и физичким лицем.

Међународне финансијске организације и развојне банке или финансијске институције чији су оснивачи стране државе могу банци, резиденту - правном лицу и предузетнику одобравати кредите и зајмове у динарима из члана 2. тачка (21) став 6. овог закона, под условима и на начин који пропише Народна банка Србије. Банке могу одобравати нерезидентима кредите у динарима под условима и на начин који пропише Народна банка Србије.

Банка може закључивати кредитне послове са иностранством из члана 2. тачка (21) овог закона у своје име и за свој рачун, у своје име и за туђ рачун и у туђе име и за туђ рачун. Банка може давати банкарске гаранције, авале и друге облике јемства у корист нерезидента - кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства и прибављати гаранције, јемства и друга средства обезбеђења од нерезидената по кредитима које одобрава нерезидентима, а гаранције, авале и друге облике јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству може давати под условом да уговори и од нерезидента прибави инструменте обезбеђења наплате.

Банка може учествовати у синдицираном финансијском кредиту или зајму који група страних кредитора одобрава нерезиденту под условом да уговори и од нерезидента прибави инструменте обезбеђења наплате, а под условима из члана 21. овог закона у таквом кредиту или зајму који се одобрава резиденту.

Банка може учествовати у синдицираном финансијском кредиту или зајму који група страних кредитора одобрава резиденту - правном лицу или предузетнику до износа који би се користио за плаћање увоза робе и услуга из иностранства, а банка чије учешће није мање од 10% укупног износа синдицираног кредита или зајма, може без ограничења учествовати у таквом синдицираном финансијском кредиту или зајму и за друге намене.

Банка може купити потраживање од нерезидента - учесника у синдицираном финансијском кредиту или зајму који група страних кредитора одобрава дужнику, под условима из ст. 4. и 5. овог члана, као и продати нерезиденту своје потраживање по овом основу.

Банка може учествовати у синдицираном робном кредиту који се одобрава резиденту или нерезиденту, куповати потраживање од нерезидента - учесника у таквом синдицираном кредиту и продавати нерезиденту своје потраживање по овом основу.

Резидент - правно лице може узимати кредите и зајмове из иностранства и одобравати нерезидентима комерцијалне зајмове у своје име и за свој рачун и у своје име и за туђ рачун, док финансијске зајмове може

нерезидентима одобрити у своје име и за свој рачун у складу са чланом 23. овог закона. Резидент - правно лице може давати јемства и друга средства обезбеђења у корист нерезидента - кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства и прибављати гаранције, јемства и друга средства обезбеђења од нерезидената по кредитима које одобрава нерезидентима, а јемства и друга средства обезбеђења по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству може давати у складу са чланом 23. овог закона.

Резидент - правно лице које је Република основала посебним законом ради финансирања извоза, може обављати кредитне послове са иностранством у складу са тим посебним законом.

Резидент - предузетник може у своје име и за свој рачун узимати кредите и зајмове из иностранства, давати јемства и друга средства обезбеђења у корист нерезидента - кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства, одобравати нерезиденту комерцијалне зајмове и прибављати гаранције, јемства и друга средства обезбеђења од нерезидената по кредитима које одобрава нерезидентима.

Банка, резидент - правно лице и предузетник могу закључивати друге послове који имају обележја кредитних послова са иностранством из члана 2. тачка (21) став 4. алинеја пета овог закона у складу са прописом Народне банке Србије донетим на основу члана 24. овог закона.

Резидент - огранак страног правног лица може од нерезидента - оснивача узимати само субординиране кредите и зајмове из члана 2. тачка (17) став 3. овог закона, а резидент - физичко лице не може закључивати кредитне послове са иностранством.

Нерезидент може без ограничења давати гаранције, јемства и друга средства обезбеђења у корист нерезидента - кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства.

Гаранције, јемства и друга средства обезбеђења из овог члана дају се у валути основног кредитног посла, чије уредно извршење обезбеђују.”

Члан 11.

Наслов изнад члана и члан 26. мењају се и гласе:

„Гаранцијски послови

Члан 26.

Банка у складу са прописима о банкама и овим законом, издаје гаранције, авале и друге облике јемства по текућим и капиталним пословима између резидената и нерезидената и прибавља гаранције страних банака и гаранције и јемства нерезидената по тим пословима.

Банка може у складу са прописима о банкама прибављати гаранције страних банака, као и гаранције, јемства и друга средства обезбеђења нерезидената по потраживањима од резидента.

Изузетно, банка не може прибављати гаранције и јемства из става 2. овог члана по потраживањима у Републици, која су настала по основу иностраних кредита за које је држава преузела обавезу отплате према иностранству.

Резидент - правно лице може дати јемство нерезиденту по послу увоза робе и услуге другог резидента, као и нерезиденту који изводи инвестиционе радове у Републици.

Резидент - јавно предузеће и правно лице са државним капиталом може давати јемство нерезиденту по пословима из става 4. овог члана под условима и на начин који пропише Влада.

Резидент - правно лице може прибавити гаранцију и јемство од нерезидента по послу извоза робе и услуга и извођења инвестиционих радова у иностранству другом нерезиденту, као и по послу између тог резидента и другог резидента - правног лица у Републици.

Одредбе овог члана не примењују се на гаранције и јемства из члана 2. тачка (21) став 5. овог закона, које се сматрају кредитним послом са иностранством, а обављају се у складу са чланом 18. овог закона.”

Члан 12.

Члан 29. став 1. мења се и гласи:

„Нерезидент који послује преко нерезидентног рачуна и резидент - огранак страног правног лица који послује преко резидентног рачуна врше пренос са тих рачуна у иностранство под условом да су претходно измирили пореске обавезе из тог посла према Републици, о чему подноси потврду надлежног пореског органа о измиреним пореским обавезама.”

У ставу 3. реч: „коресподентном” брише се.

Додаје се став 4, који гласи:

„Пренос средстава у иностранство са наменских рачуна нерезидента отворених за трговање хартијама од вредности не подлеже обавези из става 1. овог члана, уколико је тако уређено међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања.”

Члан 13.

После члана 31. додаје се члан 31а, који гласи:

„Члан 31а

Услове за обављање делатности пружања услуга преноса новца у међународном платном промету, резидентима - правним лицима и предузетницима, прописује министарство надлежно за послове финансија.

О испуњености услова из става 1. овог члана за издавање и одузимање дозвола за обављање делатности пружања услуга преноса новца у међународном платном промету одлучује Девизни инспекторат, решењем у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

Решење Девизног инспектората из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.”

Члан 14.

У члану 32. став 3. мења се и гласи:

„Банка може вршити платни промет по кредитним пословима са иностранством, само уколико су ти послови претходно евидентирани код Народне банке Србије у складу са овим законом.”

После става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Банка може вршити платни промет по краткорочним ороченим банкарским депозитима, извозу и увозу робе или услуга који се, у смислу овог закона, сматрају кредитним пословима са иностранством и другим пословима

који имају обележја кредитног посла са иностранством из члана 18. став 11. овог закона, као и по кредитима које банка одобри нерезидентима у динарима и без претходног евидентирања тих послова код Народне банке Србије.”

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Члан 15.

У члану 33. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Резидент - дужник по динарском кредиту који узима од међународне финансијске организације и развојне банке или финансијске институције чији су оснивачи стране државе може извршити плаћање и другој међународној финансијској организацији и развојној банци или финансијској институцији чији су оснивачи стране државе, а не оној којој дугује по том послу.”

У досадашњем ставу 2. који постаје став 3. речи: „из става 1. овог члана” замењују се речима: „из ст. 1. и 2. овог члана”.

Досадашњи став 3, који постаје став 4. мења се и гласи:

„Банке су дужне да о пословима из ст. 1. и 2. овог члана известе Народну банку Србије на начин и у роковима које она пропише.”

Додају се ст. 5. и 6, који гласе:

„Влада прописује резидентима услове, начин обављања и извештавања Девизног инспектората о пословима из ст. 1. и 2. овог члана.

Резиденти су дужни да промене по кредитним пословима са иностранством одређене у ст. 1. и 2. овог члана евидентирају код Народне банке Србије у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона.”

Члан 16.

Члан 34. мења се гласи:

„Члан 34.

Плаћање, наплаћивање и пренос између резидената и између резидената и нерезидената у Републици се врши у динарима.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, плаћање, наплаћивање и пренос у Републици могу се вршити и у девизама по основу:

- 1) девизног кредитирања у земљи за намене из члана 25. овог закона;
- 2) куповине потраживања и преузимања дуговања из чл. 7. и 20. овог закона - на основу уговора;
- 3) уплате депозита као средства обезбеђења;
- 4) премија осигурања и преноса по основу животних осигурања;
- 5) по основу продаје и давања у закуп непокретности;
- 6) донација у хуманитарне, научне и културне сврхе, у складу са прописима којима се уређују донације;
- 7) банкарске гаранције уколико је та гаранција услов реализације основног посла који се у Републици може вршити у девизама;
- 8) накнаде трошкова за службени пут у иностранство, који се може извршити и у ефективном страном новцу;

9) уплате зарада запосленима у дипломатско - конзуларним представништвима, организацијама у саставу УН и међународним финансијским организацијама у Републици.

Плаћање, наплаћивање и пренос могу се вршити и у девизама по основу програма и пројеката који се финансирају из развојне помоћи Европске уније у којима учествује Република, при чему средства могу бити прослеђивана до уговорача, односно корисника и пројектних партнера у складу са одговарајућим уговором за спровођење активности на основу развојне помоћи Европске уније.

Банка може по налогу нерезидента - купца робе или услуге, коме одобрава робни кредит, вршити у Републици плаћање у девизама резиденту - продавцу те робе или пружаоцу услуге у спољнотрговинском промету.

Плаћање, наплаћивање и пренос у Републици могу се вршити и у девизама по пословима који су уређени законима који уређују тржиште хартија од вредности и других финансијских инструмената и осигурање депозита, као и у другим случајевима прописаним законом.

Банка на захтев резидента може вршити пренос средстава у девизама са девизног рачуна тог резидента на његов девизни рачун код друге банке.

Дозвољено је уговарање у девизама у Републици с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима.

Народна банка Србије прописује у којим случајевима и под којим условима се плаћање, наплаћивање, уплате и исплате могу вршити и у ефективном страном новцу."

Члан 17.

У члану 35. став 2. реч: "тој" брише се, а после става 3. додају се нови ст. 4. и 5, који гласе:

„Народна банка Србије прописује банкама начин и рокове достављања података о девизним рачунима резидената - правних лица и предузетника, на основу којих води јединствени регистар девизних рачуна.

Регистар из става 4. овог члана је јавна књига и подаци из тог регистра су јавни, осим података за које је другим законом утврђено да су тајни."

Досадашњи став 4. постаје став 6.

Члан 18.

Члан 39. мења се и гласи:

„Члан 39.

Мењачке послове могу да обављају банке, резиденти - правна лица и предузетници који имају овлашћење за обављање мењачких послова издато од стране Девизног инспектората.

Решење о издавању овлашћења за обављање мењачких послова (у даљем тексту: овлашћење), на основу поднетог захтева, издаје Девизни инспекторат када утврди да подносилац захтева испуњава следеће услове:

- 1) да је као привредни субјекат регистрован код надлежног органа;
- 2) да са банком има закључен уговор о обављању мењачких послова који не производи правно дејство ако привредни субјект нема овлашћење;

3) да власник, односно оснивач привредног субјекта, односно директор оснивача привредног субјекта и радник који ће непосредно обављати мењачке послове није правноснажно осуђен за кривична дела против привреде, имовине, живота и тела, против јавног реда и мира и правног саобраћаја;

4) да је организационо и кадровски оспособљен и технички опремљен за обављање мењачких послова.

Под кадровском оспособљеношћу за обављање мењачких послова подразумева се да радници који непосредно обављају мењачке послове код привредног субјекта имају најмање средњу стручну спрему и сертификат за обављање мењачких послова.

Под организационом оспособљеношћу подразумева се обезбеђење адекватног пословног простора.

Под техничком опремљеношћу подразумева се обезбеђење адекватне опреме и информационог система који омогућава обављање мењачких послова на прописан начин.

Ближе услове и начин обављања мењачких послова прописује Народна банка Србије.

У случају да нису испуњени услови за издавање овлашћења из става 2. овог члана, Девизни инспекторат донеће решење о одбијању захтева за издавање овлашћења.

Девизни инспекторат о поднетом захтеву одлучује у року од 30 дана од дана пријема захтева са комплетном документацијом.

Министар надлежан за послове финансија прописује ближе поступак и услове за стицање сертификата за обављање мењачких послова, утврђује јединствени програм обуке за обављање мењачких послова и услове које морају да испуњавају предавачи који врше обуку.

Сертификат за обављање мењачких послова издаје Девизни инспекторат, о чему води одговарајући регистар.

Решење Девизног инспектората из ст. 2. и 7. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.”

Члан 19.

После члана 39. додаје се члан 39а, који гласи:

„Члан 39а

Девизни инспекторат доноси решење о одузимању овлашћења за обављање мењачких послова кад утврди:

1) да овлашћени мењач престане да испуњава услове за обављање мењачких послова предвиђене овим законом и прописом Народне банке Србије;

2) да овлашћени мењач не почне са радом у року од 30 дана од дана пријема овлашћења за обављање мењачких послова;

3) да је овлашћење издато на основу неистинитих и нетачних података;

4) да овлашћени мењач није извршио налог за отклањање неправилности, односно незаконитости из решења девизног инспектора;

5) да овлашћени мењач у писаној форми обавести Девизни инспекторат да више не намерава да обавља мењачке послове;

6) да овлашћени мењач у трајању дужем од пет радних дана без оправданог разлога не обавља мењачке послове.

Девизни инспекторат донеће решење о одузимању овлашћења за обављање мењачких послова у трајању од пет година овлашћеном мењачу код кога су претходно најмање два пута у току једне године била одузета овлашћења на мењачком месту или на свим мењачким местима, осим из разлога из става 1. тачка 5) овог члана.

Девизни инспектор у контроли доноси решење о привременом обустављању обављања мењачких послова код овлашћеног мењача у периоду до 30 радних дана кад овлашћени мењач не омогући девизном инспектору да врши контролу, односно не дозволи девизном инспектору привремено одузимање ефективног страног новца, чекова и динара у складу са законом.

Влада прописује ближе услове и начин вршења контроле мењачких послова.

Решење Девизног инспектората из ст. 1, 2. и 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.”

Члан 20.

Члан 42. мења се и гласи:

„Члан 42.

У случају наступања озбиљнијих поремећаја у платном билансу, када кретање капитала проузрокује или прети да проузрокује озбиљне потешкоће у спровођењу монетарне политике и политике девизног курса, које су резултат прекомерног прилива или одлива капитала из Републике, Влада на предлог Народне банке Србије може донети неопходне заштитне мере по пословима регулисаним овим законом.

Заштитне мере из става 1. овог члана могу се примењивати док трају поремећаји због којих су донесене, а најдуже шест месеци од дана њиховог доношења.”

Члан 21.

У члану 45. реч: „мењача,” и запета испред речи и речи: „односно мењачем” бришу се.

Члан 22.

У члану 46. став 1. на крају тачка се брише и додају се речи: „и мењачког пословања.”.

Члан 23.

Члан 50. мења се и гласи:

„Члан 50.

Девизни инспекторат образује се као орган управе у саставу министарства надлежног за послове финансија, за вршење инспекцијских послова, послова вођења управног поступка и с њиме повезаних стручних послова.

Девизни инспекторат врши надзор над применом прописа у области девизног пословања, укључујући мењачке послове и кредитне послове са иностранством, спољнотрговинског пословања и спречавања прања новца и финансирања тероризма, у складу са законским овлашћењима.

Девизни инспекторат надлежан је у циљу обављања послова и задатака из ст. 1. и 2. овог члана и да:

1) самостално и у сарадњи са другим надлежним органима планира, организује и спроводи контролу ради откривања кажњивих дела и прикупљања доказа у вези истих;

2) на захтев суда, јавног тужиоца и других надлежних органа, пружа помоћ у спровођењу финансијских истрага, нарочито у предметима у којима је потребно прибавити податке о новчаним трансакцијама и пословној документацији окривљеног и имовинској користи проистеклој из кривичног дела;

3) надлежном органу предлаже измене и допуне прописа који се односе на поступања из његове надлежности и учествује у изради истих;

4) заједно са Управом за спречавање прања новца и у сарадњи са другим органима доноси препоруке или смернице за спровођење појединих одредаба закона којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма за обвезнике овог закона;

5) учествује у изради листе индикатора према закону којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма;

6) утврђује испуњеност услова за издавање дозвола за обављање делатности пружања услуга преноса новца у међународном платном промету, издаје и одузима дозволе и води регистар о томе;

7) организује обуку и издаје сертификате за обављање мењачких послова;

8) припрема и издаје одобрења и овлашћења, води евиденције прописане овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона;

9) припрема и предлаже пропис којим се прописује образац службене легитимације, одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме коју користе девизни инспектори при обављању послова из своје надлежности, који доноси министар надлежан за послове финансија;

10) врши друге послове у складу са законом.

Девизни инспекторат у поступку доношења решења у управним стварима на основу овлашћења из овог закона сходно примењује закон којим се уређује општи управни поступак, осим ако овим законом није друкчије одређено.

Решење Девизног инспектората из става 4. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Седиште Девизног инспектората је у Београду."

Члан 24.

У члану 52. став 4. мења се и гласи:

"Против решења из става 3. овог члана може се уложити жалба министарству надлежном за послове финансија у року од 15 дана од дана уручења решења."

После става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

"Жалба не одлаже извршење решења."

Досадашњи став 5. постаје став 6, а после члана 52. додаје се нови члан 52а, који гласи:

„Члан 52а

У обављању контроле девизни инспектор овлашћен је да код субјекта контроле:

1) прегледа пословне књиге, банкарску и финансијску документацију, уговоре, пословну евиденцију за делатност у земљи и иностранству и друге документе, у било којем облику, као и да затражи њихове копије;

2) прегледа пословне просторије, робу, уређаје и опрему;

3) утврди идентитет особа које раде на пословима који су предмет контроле, као и идентитет одговорних особа у правном лицу чије пословање је предмет контроле;

4) затражи информације и узима изјаве од особа које имају сазнања важна за контролу;

5) затражи суздржавање од сваког поступања које је у супротности са одредбама закона.

Девизни инспектор у току контроле може, уз потврду, привремено одузети девизе, ефективни страни новац, чекове, хартије од вредности, динаре, предмете, исправе и документацију, ако постоји основана сумња да су употребљени или били намењени или настали извршењем кривичног дела или прекршаја.“

Члан 25.

Члан 54. брише се.

Члан 26.

Члан 56. мења се и гласи:

„Члан 56.

Средства остварена по основу издавања дозвола за обављање делатности пружања услуга преноса новца у међународном платном промету, издавања сертификата за обављање мењачких послова, наплаћених трошкова обуке за обављање мењачких послова и других наплаћених трошкова управног поступка представљају приход буџета Републике.“

Члан 27.

У члану 57. став 1. речи: „Народне банке Србије“ замењују се речима: „Девизног инспектората“.

Члан 28.

Члан 59. мења се и гласи:

„Члан 59.

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај резидент - правно лице, банка и нерезидент - правно лице:

1) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије којим се прописују услови и начин евидентирања кредитних послова из члана 4. овог закона (члан 4. став 2);

2) ако не врши пребијање дуговања и потраживања по основу реализованог спољнотрговинског промета роба и услуга под условима и на начин који пропише Влада (члан 6. ст. 1. и 2);

3) ако не врши пребијање дуговања и потраживања по основу кредитних послова са иностранством под условима и на начин који пропише Влада (члан 6. став 3);

4) ако купује или продаје, односно плати или наплати потраживања и дуговања која нису настала по основу спољнотрговинског промета роба и услуга резидената (члан 7. став 1);

5) ако послове из члана 7. став 1. не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 7. став 2);

6) ако не поступа у складу са прописаном обавезом извештавања (члан 6. став 2, члан 7. став 3, члан 12. став 2, члан 13. став 5, члан 14. став 2, члан 33. став 4, члан 37. став 1);

7) ако не поступи у складу са прописом Владе (члан 7. став 4);

8) ако купује потраживања и дуговања настала по основу спољнотрговинског промета роба и услуга супротно условима и начину које пропише Влада (члан 7. став 5);

9) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);

10) уколико не поступа у складу са прописом Владе (члан 8а);

11) ако не извести Девизни инспекторат у складу са прописом Владе (члан 9);

12) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција супротно члану 11. овог закона;

13) ако врши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству, односно Републици супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);

14) ако врши плаћање ради куповине страних дужничких дугорочних хартија од вредности супротно члану 13. ст. 2, 3. и 4. овог закона;

15) ако врше плаћање ради куповине у Републици дугорочних дужничких као и власничких хартија од вредности, супротно закону који уређује тржиште хартија од вредности (члан 14. став 1);

16) ако купује стране краткорочне хартије од вредности на страном и домаћем тржишту супротно пропису Народне банке Србије (члан 15. став 1);

17) ако врши плаћање ради куповине страних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);

18) ако врши плаћање ради куповине краткорочних хартија од вредности у Републици (члан 15. став 3);

19) ако врши плаћање, наплату, пренос, пребијање, као и извештавање по пословима са финансијским дериватима супротно условима и начину који пропише Народна банка Србије (члан 16);

20) ако врше плаћања ради улагања у иностранство супротно одредбама закона којим се уређују послови са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 1);

21) ако врше плаћања ради улагања у инвестиционе фондове и добровољне пензијске фондове у Републици супротно закону који уређује послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 2);

22) ако кредитни посао са иностранством закључи супротно одредбама члана 18. овог закона;

23) ако одобри кредит или зајам у динарима из члана 18. став 2. овог закона, супротно условима и начину који пропише Народна банка Србије (члан 18. став 2);

24) ако даје банкарске гаранције, авале и друге облике јемства у корист нерезидента кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства, прибавља гаранције, јемства и друга средства обезбеђења од нерезидента по кредитима које одобрава нерезидентима и даје гаранције, авале и друге облике јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству супротно одредби члана 18. став 3. овог закона;

25) ако учествује у синдицираном финансијском кредиту или зајму супротно одредбама члана 18. овог закона;

26) ако одобри синдицирани финансијски кредит или зајам из члана 18. ст. 4. и 5. овог закона, а нису испуњени услови из тог члана (члан 18. ст. 4. и 5.);

27) ако купи потраживање од нерезидента - учесника у синдицираном финансијском кредиту или зајму који група страних кредитора одобрава дужнику, супротно условима из члана 18. ст. 4. и 5. овог закона (члан 18. став 6);

28) ако поступи супротно члану 18. став 7. овог закона;

29) ако даје јемства и друга средства обезбеђења у корист нерезидента кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства, прибавља гаранције, јемства и друга средства обезбеђења од нерезидента по кредитима које одобрава нерезидентима и даје јемства и друга средства обезбеђења по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству супротно одредби члана 18. став 8. овог закона;

30) ако обавља кредитне послове са иностранством супротно одредбама посебног закона (члан 18. став 9);

31) ако поступи супротно одредби члана 18. став 11. овог закона;

32) ако поступи супротно одредби члана 18. став 12. овог закона;

33) ако гаранције, јемства и друга средства обезбеђења из члана 18. овог закона не дају у валути основног кредитног посла чије уредно извршење обезбеђују (члан 18. став 14);

34) ако закључи уговор о кредитном послу са иностранством супротно одредбама члана 19. овог закона;

35) ако послове из члана 20. став 1. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 20. став 2);

36) ако купују потраживања и дуговања по основу кредитних послова са иностранством супротно пропису Народне банке Србије (члан 20. став 3);

37) ако финансијске кредите узете у иностранству користи супротно одредби члана 21. став 1. овог закона (члан 21. став 1);

38) ако финансијске кредите узима у иностранству супротно пропису Народне банке Србије којим се утврђују намене, начин и услови узимања тих кредита (члан 21. став 2);

39) ако узима краткорочне орочене банкарске депозите и краткорочне банкарске кредитне линије од страних банака супротно одредби члана 22. овог закона;

40) ако финансијске кредите одобрава нерезиденту супротно одредби члана 23. став 1. овог закона (члан 23. став 1);

41) ако даје јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству под условима супротним одредби члана 23. став 1. овог закона (члан 23. став 2);

42) ако не уговори и од нерезидента не прибави инструменте обезбеђења наплате при обављању кредитних послова из члана 23. ст. 1. и 2. овог закона (члан 23. став 3);

43) ако не поступи у складу са чланом 23. став 4. овог закона (члан 23. став 4);

44) ако одобрава финансијске кредите нерезидентима и даје банкарске гаранције и јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству, супротно пропису Народне банке Србије (члан 23. став 5);

45) ако не евидентира кредитни посао са иностранством на начин и у роковима које пропише Народна банка Србије (члан 24);

46) ако одобрава кредите у девизама супротно одредбама члана 25. овог закона;

47) ако гаранцијске послове из члана 26. став 1. овог закона обавља супротно овом закону и прописима о банкама;

48) ако прибавља гаранције страних банака као и гаранције, јемства и друга средства обезбеђења нерезидентата по потраживањима од резидента супротно прописима о банкама (члан 26. став 2);

49) ако прибавља гаранције и јемства из члана 26. став 2. овог закона по потраживањима у Републици која су настала по основу иностраних кредита за које је држава преузела обавезу отплате према иностранству (члан 26. став 3);

50) ако даје јемство нерезиденту супротно члану 26. став 4. овог закона;

51) ако даје јемство нерезиденту супротно пропису Владе (члан 26. став 5);

52) ако прибави гаранције или јемства нерезидента супротно члану 26. став 6. овог закона;

53) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);

54) ако на рачуну код банке држи девизе и динаре супротно овом закону (члан 28. став 1);

55) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 28. став 2);

56) ако лица из члана 29. став 1. овог закона врше пренос средстава са нерезидентног, односно резидентног рачуна у иностранство, а претходно нису

измирили пореске обавезе према Републици из посла по основу којег су остварена та средства (члан 29. став 1);

57) ако врши плаћања ради депоновања и улагања у иностранство супротно одредбама закона који уређује послове осигурања (члан 30. став 1);

58) ако врши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом - осигуравајућим друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);

59) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије који уређује ближе услове за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства (члан 31);

60) ако обавља делатност пружања услуга преноса новца у међународном платном промету супротно условима које пропише и утврди министарство надлежно за послове финансија (члан 31а);

61) ако платни промет са иностранством у девизама и динарима не обавља преко банке (члан 32. став 1);

62) ако платни промет са иностранством не обавља преко Народне банке Србије (члан 32. став 2);

63) ако платни промет по кредитним пословима са иностранством обавља супротно одредби члана 32. став 3. овог закона;

64) ако обавља платни промет са иностранством по текућим и капиталним пословима супротно пропису Народне банке Србије (члан 32. став 5);

65) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу који није дозвољен овим законом (члан 33. став 1);

66) ако поступи супротно члану 33. став 2. овог закона;

67) ако послове из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 33. став 3);

68) ако послове из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не обави под условима и на начин које пропише Влада (члан 33. став 5);

69) ако о пословима из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не извести Девизни инспекторат на начин и у роковима које пропише Влада (члан 33. став 5);

70) ако промене по кредитним пословима са иностранством из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не евидентирају код Народне банке Србије у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона (члан 33. став 6);

71) ако плаћање, наплаћивање и пренос у Републици врши супротно одредбама члана 34. овог закона;

72) ако плаћање, наплаћивање, уплате и исплате у ефективном страном новцу врши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 8);

73) ако не држи девизе код банке, односно Народне банке Србије (члан 35. став 1);

74) ако не држи девизе на девизном рачуну код банке или их не прода банци (члан 35. став 2);

75) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 35. став 3);

76) ако не доставља податке о девизним рачунима резидената - правних лица и предузетника на начин и у роковима које пропише Народна банка Србије (члан 35. став 4);

77) ако девизне рачуне не држи код Народне банке Србије (члан 36. став 1);

78) ако поступа супротно одредбама члана 36. став 2. овог закона;

79) ако девизе и ефективни страни новац купује и продаје изван девизног тржишта (члан 38. став 1);

80) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 38. став 4);

81) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 39. став 6);

82) ако поступа супротно пропису Владе (члан 39а став 4);

83) ако за потребе књиговодства и статистике не примењује званични средњи курс динара (члан 41. став 2);

84) ако за обрачун царине и других увозних дажбина не примењује званични средњи курс динара утврђен последњег радног дана у недељи која претходи недељи у којој се утврђује износ царине и других увозних дажбина у складу са законом који уређује царине (члан 41. став 3);

85) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона;

86) ако поступа супротно мерама из члана 43. овог закона;

87) ако не изда потврду на граничном прелазу за привремено одузете динаре и ефективни страни новац, чекове и хартије од вредности које гласе на страну валуту, а које прелазе износ који пропише Народна банка Србије (члан 48);

88) ако не воде евиденцију о девизном пословању (члан 53. став 1);

89) ако поступа супротно пропису Владе (члан 53. став 2);

90) ако привремено одузете девизе, ефективни страни новац, динаре, чекове и хартије од вредности не депонује на наменски рачун Девизног инспектората који се води код Народне банке Србије или не стави у депо код Народне банке Србије у року од два радна дана од дана њиховог одузимања (члан 55).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у резиденту - правном лицу или нерезиденту, одговорно лице у банци - новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај одговорно лице у резиденту из члана 36. став 1. овог закона - новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у резиденту - огранку страног правног лица - новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара."

Члан 29.

Члан 60. брише се.

Члан 30.

Члан 61. мења се и гласи:

„Члан 61.

Новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај резидент -предузетник:

1) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије којим се прописују услови и начин евидентирања кредитних послова из члана 4. овог закона (члан 4. став 2);

2) ако не врши пребијање дуговања и потраживања по основу реализованог спољнотрговинског промета роба и услуга под условима и на начин који пропише Влада (члан 6. ст. 1. и 2);

3) ако не врши пребијање дуговања и потраживања по основу кредитних послова са иностранством под условима и на начин који пропише Влада (члан 6. став 3);

4) ако купује или продаје, односно плати или наплати потраживање и дуговање које није настало по спољнотрговинским пословима резидената (члан 7. став 1);

5) ако послове из члана 7. став 1. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 7. став 2);

6) ако не поступи у складу са прописом Владе (члан 7. став 4);

7) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);

8) уколико не поступа у складу са прописом Владе (члан 8а);

9) ако не извести Девизни инспекторат у складу са прописом Владе (члан 9);

10) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у иностранство супротно закону који уређује спољнотрговинско пословање (члан 11. став 1);

11) ако врши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству, супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);

12) ако не поступа у складу са прописаном обавезом извештавања (члан 6. став 2, члан 12. став 2, члан 13. став 5, члан 37. став 1);

13) ако врши плаћање ради куповине страних дужничких дугорочних хартија од вредности супротно члану 13. ст. 2. и 3. овог закона;

14) ако врши плаћање ради куповине страних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);

15) ако врши плаћање, наплату, пренос, пребијање, као и извештавање по пословима са финансијским дериватима супротно условима и начину који пропише Народна банка Србије (члан 16);

16) ако кредитни посао са иностранством закључи супротно одредбама члана 18. овог закона;

17) ако даје јемства и друга средства обезбеђења у корист нерезидента кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства, одобрава нерезиденту комерцијалне зајмове и прибавља гаранције, јемства и друга средства обезбеђења од нерезидената по кредитима које одобрава нерезидентима супротно одредбама члана 18. ст. 10. и 14. овог закона;

18) ако закључи уговор о кредитном послу са иностранством супротно одредбама члана 19. овог закона;

19) ако финансијске кредите узете у иностранству користи супротно одредби члана 21. став 1. овог закона (члан 21. став 1);

20) ако финансијске кредите узима у иностранству супротно пропису Народне банке Србије којим се утврђују намене, начин и услови узимања тих кредита (члан 21. став 2);

21) ако не евидентира кредитни посао са иностранством на начин и у роковима које пропише Народна банка Србије (члан 24);

22) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);

23) ако врши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом - осигуравајућим друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);

24) ако обавља делатност пружања услуга преноса новца у међународном платном промету супротно условима које пропише и утврди министарство надлежно за послове финансија (члан 31а);

25) ако платни промет са иностранством у девизама и динарима не обавља преко банке (члан 32. став 1);

26) ако обавља платни промет са иностранством по текућим и капиталним пословима супротно пропису Народне банке Србије (члан 32. став 5);

27) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу који није дозвољен овим законом (члан 33. став 1);

28) ако поступи супротно члану 33. став 2. овог закона;

29) ако послове из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 33. став 3);

30) ако послове из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не обави под условима и на начин које пропише Влада (члан 33. став 5);

31) ако о пословима из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не извести Девизни инспекторат на начин и у роковима које пропише Влада (члан 33. став 5);

32) ако промене по кредитним пословима са иностранством из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не евидентирају код Народне банке Србије у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона (члан 33. став 6);

33) ако плаћање, наплаћивање и пренос у Републици врши супротно одредбама члана 34. овог закона;

34) ако плаћање, наплаћивање, уплате и исплате у ефективном страном новцу врши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 8);

35) ако не држи девизе на девизном рачуну код банке или их не прода банци (члан 35. став 2);

36) ако девизе и ефективни страни новац купује и продаје изван девизног тржишта (члан 38. став 1);

37) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије (члан 39. став 6);

38) ако поступа супротно пропису Владе (члан 39а став 4);

39) ако за потребе књиговодства и статистике не примењује званични средњи курс динара (члан 41. став 2);

40) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона;

41) ако поступа супротно мерама из члана 43. овог закона;

42) ако не воде евиденцију о девизном пословању (члан 53. став 1);

43) ако поступа супротно пропису Владе (члан 53. став 2).”

Члан 31.

Члан 62. мења се и гласи:

„Члан 62.

Новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај резидент - физичко лице:

1) ако поступи супротно члану 7. став 1. овог закона (члан 7);

2) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);

3) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у иностранство супротно закону који уређује спољнотрговинско пословање (члан 11. став 1);

4) ако врши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству, супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);

5) ако не поступа у складу са прописаном обавезом извештавања (члан 12. став 2, члан 13. став 5, члан 37. став 1);

6) ако врши плаћања ради куповине страних дужничких дугорочних хартија од вредности супротно члану 13. ст. 2. и 3. овог закона;

7) ако врши плаћање ради куповине страних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);

8) ако врши плаћање, наплату, пренос, пребијање, као и извештавање по пословима са финансијским дериватима супротно условима и начину који пропише Народна банка Србије (члан 16);

9) ако закључи кредитни посао са иностранством (члан 18. став 12);

10) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);

11) ако врши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом - осигуравајућим друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);

12) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије који уређује ближе услове за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства (члан 31);

13) ако обавља делатност пружања услуга преноса новца у међународном платном промету (члан 31а);

14) ако платни промет са иностранством у девизама и динарима не обавља преко банке (члан 32. став 1);

15) ако обавља платни промет са иностранством по текућим и капиталним пословима супротно пропису Народне банке Србије (члан 32. став 5);

16) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу који није дозвољен овим законом (члан 33. став 1);

17) ако послове из члана 33. став 1. овог закона не врши на основу уговора закљученог у писменој форми између свих учесника у послу (члан 33. став 3);

18) ако послове из члана 33. став 1. овог закона не обави под условима и на начин које пропише Влада (члан 33. став 5);

19) ако о пословима из члана 33. став. 1. овог закона не извести Девизни инспекторат на начин и у роковима које пропише Влада (члан 33. став 5);

20) ако плаћање, наплаћивање и пренос у Републици врши супротно одредбама члана 34. овог закона;

21) ако плаћање, наплаћивање, уплате и исплате у ефективном страном новцу врши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 8);

22) ако девизе и ефективни страни новац купује и продаје изван девизног тржишта (члан 38. став 1);

23) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона;

24) ако поступа супротно пропису Владе (члан 53. став 2).”

Члан 32.

Члан 63. мења се и гласи:

„Члан 63.

Новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај нерезидент - физичко лице:

1) ако поступи супротно члану 7. став 5. овог закона;

2) ако врши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у Републици супротно члану 11. овог закона;

3) ако врши плаћање ради стицања својине на непокретностима у Републици, супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);

4) ако врше плаћање ради куповине у Републици дугорочних као и власничких хартија од вредности супротно закону који уређује тржиште хартија од вредности (члан 14. став 1);

5) ако врши плаћање ради куповине домаћих краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 3);

6) ако врше плаћања ради улагања у инвестиционе фондове и добровољне пензијске фондове у Републици супротно закону који уређује послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 2);

7) ако кредитни посао са иностранством у девизама закључи супротно одредби члана 18. став 1. овог закона;

8) ако поступи супротно пропису Народне банке Србије (члан 20. став 3);

9) ако на рачуну код банке држи девизе и динаре супротно овом закону (члан 28. став 1);

10) ако лица из члана 29. став 1. овог закона врше пренос средстава са нерезидентног, односно резидентног рачуна у иностранство, а претходно нису измирили пореске обавезе према Републици из посла по основу којег су остварена та средства (члан 29. став 1);

11) ако не поступа у складу са прописом Народне банке Србије који уређује ближе услове за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства (члан 31);

12) ако обавља делатност пружања услуга преноса новца у међународном платном промету (члан 31а);

13) ако плаћање, наплаћивање и пренос у Републици врши супротно одредбама члана 34. овог закона;

14) ако плаћање, наплаћивање, уплате и исплате у ефективном страном новцу врши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 8);

15) ако девизе и ефективни страни новац купује и продаје изван девизног тржишта (члан 38. став 1);

16) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона.”

Члан 33.

У члану 64. додаје се став 3, који гласи:

„Заштитна мера из става 1. овог члана може се изрећи и ако казна за прекршај није изречена, ако се поступак за прекршаје не може водити јер је учинилац био недоступан или непознат органу надлежном за вођење поступка, или ако је учинилац у време извршења прекршаја био малолетан, или због постојања других законских сметњи.”

Члан 34.

У члану 65. речи: „три године” замењују се речима: „пет година”.

Члан 35.

Од 1. јануара 2012. године Девизни инспекторат преузеће послове издавања и одузимања овлашћења за обављање мењачких послова и послове контроле мењачких послова, запослене у Народној банци Србије који су на дан 31. децембра 2011. године обављали послове у вези са издавањем и одузимањем овлашћења за обављање мењачких послова и послове контроле мењачких послова, као и оперативну документацију, опрему и средства за рад која су служила за обављање тих послова.

Министар надлежан за послове финансија и гувернер Народне банке Србије споразумом ће ближе уредити питања преузимања из става 1. овог члана, као и питања у вези са коришћењем пословног простора у којима ће се обављати послови из тог става.

Поступке издавања и одузимања овлашћења за обављање мењачких послова, као и послове контроле мењачких послова, које је започела Народна банка Србије, а који нису окончани до 31. децембра 2011. године, окончаће Девизни инспекторат у складу са овим законом.

Резиденти - правна лица и предузетници којима је решење о издавању овлашћења за обављање мењачких послова издато до 31. децембра 2011. године настављају да раде на основу тог решења у складу са одредбама овог закона.

Прописи за извршавање овог закона из чл. 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16. и 17. овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, осим прописа из чл. 18. и 19. овог закона, који ће се донети до 31. децембра 2011. године.

До почетка примене прописа из става 5. овог члана примењиваће се прописи донети на основу Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, број 62/06), ако нису у супротности са одредбама овог закона.

На кредитне послове са иностранством из чл. 4. и 5. Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, број 62/06) који су евидентирани у складу са прописима из члана 4. став 4. и члана 5. став 4. Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, број 62/06), а чија реализација није окончана до дана ступања на снагу прописа из члана 2. став 2. овог закона, примењиваће се одредбе прописа из члана 2. став 2. овог закона.

Прекршајни поступак започет до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама овог закона, ако је то повољније за учиниоца.

Права из појединачних аката стечена на основу Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, број 62/06), остварују се у роковима утврђеним тим појединачним актима.

Члан 36.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, с тим што ће се одредбе чл. 18, 19, 21, 22, 23, 26. и 27. овог закона у делу који се односи на мењачке послове, члана 28. овог закона у делу који се односи на новопредложени члан 59. став 1. тач. 81) и 82) и члана 30. овог закона у делу који се односи на новопредложени члан 61. тач. 37) и 38) примењивати од 1. јануара 2012. године, а одредбе члана 59. став 1. тачка 70) и члана 61. тачка 36) Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, број 62/06) примењиваће се до 31. децембра 2011. године.

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДЕВИЗНОМ ПОСЛОВАЊУ

Члан 1.

У Закону о девизном пословању („Службени гласник РС”, бр. 62/06 и 31/11), у члану 1. став 1. тачка б) мења се и гласи:

„б) кредитни послови у Републици у девизама и кредитни послови са иностранством.”

Став 2. брише се.

Члан 2.

У члану 2. тачка (1) подтачка б) мења се и гласи:

„б) корисници средстава буџета Републике Србије, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и корисници средстава буџета локалне власти, као и други корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора;”.

У тач. (7) и (12) речи: „хартитја од вредности и других финансијских инструмената” замењују се речју „капитала”.

Тачка (21) мења се и гласи:

„(21) *Кредитни послови са иностранством* су кредити, које одобрава банка или страна банка, и зајмови између резидената и нерезидената, о којима резиденти извештавају Народну банку Србије.

Кредитни послови из става 1. ове тачке су:

- комерцијални кредити и зајмови у девизама и динарима повезани са спољнотрговинским прометом робе и услуга, који обухватају одложено плаћање и плаћање унапред робе и услуга до годину дана са каматом, односно преко годину дана. Комерцијалним кредитом и зајмом сматра се и финансирање одложеног плаћања и плаћања унапред робе и услуга које кредитор или зајмодавац одобрава дужнику – купцу по спољнотрговинском промету робе и услуга тако што по налогу купца обавезу измирује непосредно продавцу,

- финансијски кредити и зајмови у девизама које кредитор, односно зајмодавац одобрава дужнику тако што средства ставља на располагање уплатом на рачун дужника. Под финансијским кредитима и зајмовима подразумевају се и сви облици финансирања које одобравају банке, стране банке и друге стране финансијске институције. Финансијским кредитом сматра се и финансирање трговине робом или пружања услуга у којој резидент није уговорна страна у послу, а које одобрава банка.

Комерцијалне и финансијске кредите и зајмове дужнику може одобрити један кредитор, односно зајмодавац или група кредитора или зајмодавца (синдицирани кредит или зајам).

Кредитни послови са иностранством из става 1. ове тачке су и:

- субординирани кредити и зајмови из тачке (17) став 3. овог члана у девизама,

- краткорочни орочени банкарски депозити у девизама са роком отплате до годину дана између банке и стране банке, који се користе тако што банка – кредитор уплаћује средства на рачун банке – дужника,

- краткорочне банкарске кредитне линије у девизама са роком отплате до годину дана између банке и стране банке, које се користе тако што банка – кредитор врши плаћања по налогу банке – дужника,

- други послови који имају обележја кредитног посла са иностранством.

Кредитним пословима са иностранством из става 1. ове тачке сматрају се и:

- банкарске гаранције, авали и други облици јемства које банка даје у корист нерезидента – кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства и по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству,

- јемства и друга средства обезбеђења која резидент – правно лице и предузетник даје у корист нерезидента – кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства, као и јемства и друга средства обезбеђења која резидент – правно лице даје по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству.

Кредитним пословима са иностранством сматрају се и кредити и зајмови у динарима које у складу са одредбама овог закона међународне финансијске организације и развојне банке или финансијске институције чији су оснивачи стране државе одобравају резидентима, као и кредити у динарима које банке одобравају нерезидентима.”

У тачки (21а) став 1. мења се и гласи:

„Гаранцијски послови су послови издавања и прибављања гаранција, авала, јемстава и других средстава обезбеђења, које банка обавља у складу са прописима о банкама, осим гаранција из тачке (21) став 5. алинеја прва овог члана.”

У ставу 2. тачка на крају алинеје друге замењује се запетом и додаје се алинеја трећа, која гласи:

„- гаранцијски послови које обавља резидент – правно лице које је Република основала посебним законом ради финансирања извоза.”

Члан 3.

У члану 4. став 1. мења се и гласи:

„Извоз и увоз робе или услуга уговорени у девизама или динарима који нису наплаћени, односно плаћени у року дужем од годину дана од дана извршеног извоза или увоза, као и роба или услуга унапред наплаћена, односно плаћена у девизама или динарима, која није извезена, односно увезена у року дужем од годину дана од дана извршене наплате, односно плаћања сматрају се комерцијалним кредитима и зајмовима.”

Став 2. брише се.

Члан 4.

У члану 6. ст. 1, 2. и 3. мењају се и гласе:

„Резидент – правно лице, огранак страног правног лица и предузетник могу извршити пребијање дуговања и потраживања по основу реализованог

спољнотрговинског промета робе и услуга резидената, који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима.

Влада прописује начин обављања послова из става 1. овог члана.

Банка, резидент – правно лице, предузетник и огранак страног правног лица могу извршити пребијање дуговања или потраживања по основу кредитних послова са иностранством у девизама са потраживањем или дуговањем по основу тих послова, реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга, као и по основу директних инвестиција и улагања у непокретности из чл. 11. и 12. овог закона, на начин који пропише Народна банка Србије.”

Ст. 4. и 5. бришу се.

Члан 5.

У члану 7. ст. 1. и 2. мењају се и гласе:

„Банке, односно резиденти, осим резидената – физичких лица, и нерезиденти, могу преносити, односно платити или наплатити потраживања и дуговања која су настала по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената, који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима.

Послови из става 1. овог члана могу се вршити само на основу уговора закљученог између преносиоца и примаоца потраживања и дуговања, уз обавезу преносиоца да дужника, односно повериоца из основног посла обавести о извршеном преносу.”

После става 2. додају се нови ст. 3. и 4, који гласе:

„Уговор из става 2. овог члана нарочито садржи идентификационе податке о уговорним странама, податке о основу по ком су настала потраживања и дуговања која су предмет преноса, укључујући и податке о дужнику, односно повериоцу, као и податке о валути и износу потраживања и дуговања који су предмет преноса.

Потраживања и дуговања која су настала по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидента – јавног предузећа и правног лица са државним капиталом или правног лица које је у процесу реструктурирања или приватизације могу се преносити, односно платити или наплатити само на основу уговора, сагласности или изјава закључених између свих учесника у послу, уз претходно прибављену сагласност Владе, осим потраживања и дуговања резидента – правног лица које је Република основала посебним законом ради финансирања извоза.”

Досадашњи ст. 3, 4. и 5. бришу се.

Члан 6.

Члан 8а брише се.

Члан 7.

Члан 9. брише се.

Члан 8.

После члана 11. додаје се члан 11а, који гласи:

„Члан 11а

Резиденти – правна лица, предузетници и физичка лица могу вршити плаћање и наплату ради куповине и продаје у иностранству удела у капиталу страног правног лица које се не сматра директном инвестицијом.

Нерезиденти могу вршити плаћање и наплату ради куповине и продаје удела у капиталу резидента правног лица које се не сматра директном инвестицијом, у складу са законом који уређује привредна друштва.”

Члан 9.

У члану 12. став 2. брише се.

Члан 10.

У члану 13. ст. 1, 2, 3. и 4. после речи: „плаћање” додају се речи: „и наплату” и после речи: „куповине” додају се речи: „и продаје”.

Члан 11.

У члану 14. став 1. после речи: „плаћање” додају се речи: „и наплату” и после речи: „куповине” додају се речи: „и продаје”, а речи: „тржиште хартија од вредности” замењују се речима: „тржиште капитала”.

Члан 12.

У члану 15. став 1. после речи: „Плаћање” додају се речи: „и наплату” и после речи: „куповине” додају се речи: „и продаје”.

Члан 13.

У члану 17. став 1. после речи: „плаћања” додају се речи: „и наплату”, а реч: „ради” замењује се речима: „по основу”.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Резиденти – правна лица, предузетници и физичка лица могу вршити плаћање и наплату по основу улагања у иностране инвестиционе фондове посредством резидената – инвестиционих друштава и друштава за управљање инвестиционим фондовима у смислу закона којим се уређује тржиште капитала.”

У досадашњем ставу 2, који постаје став 3. после речи: „плаћање” додају се речи: „и наплату”, а реч: „ради” замењује се речима: „по основу”.

Члан 14.

У члану 18. ст. 1. и 2. мењају се и гласе:

„Кредитни послови из члана 2. тачка (21) ст. 2. и 3, став 4. алинеје прва и трећа и став 5. овог закона закључују се у писменом облику.

Кредите и зајмове у динарима из члана 2. тачка (21) став 6. овог закона банци, резиденту – правном лицу и предузетнику могу одобравати само међународне финансијске организације и развојне банке или финансијске институције чији су оснивачи стране државе, и то под условима и на начин који пропише Народна банка Србије. Кредите у динарима нерезидентима могу одобравати само банке, и то под условима и на начин који пропише Народна банка Србије.”

У ставу 3. у другој реченици после речи: „Банка може” додају се запета и речи: „у складу са прописима о банкама и овим законом,”.

Став 5. брише се.

У досадашњем ставу 6, који постаје став 5. речи: „ст. 4. и 5.” замењују се речима: „става 4.”.

Досадашњи став 7, који постаје став 6. мења се и гласи:

„Банка може учествовати у синдицираном комерцијалном кредиту или зајму који се одобрава резиденту или нерезиденту за финансирање одложеног плаћања и плаћања унапред по спољнотрговинском промету робе и услуга, куповати потраживање од нерезидента – учесника у таквом синдицираном кредиту и продавати нерезиденту своје потраживање по овом основу.”

Досадашњи став 8. постаје став 7.

У досадашњем ставу 9, који постаје став 8. после речи: „иностранством” додају се речи: „и преносити, односно платити или наплатити потраживања и дуговања по тим пословима,”.

Досадашњи став 10. постаје став 9.

Досадашњи став 11, који постаје став 10. мења се и гласи:

„Банка, резидент – правно лице, предузетник и физичко лице могу закључивати друге послове који имају обележја кредитних послова са иностранством из члана 2. тачка (21) став 4. алинеја четврта овог закона у складу са прописом Народне банке Србије донетим на основу члана 24. овог закона.”

Досадашњи став 12, који постаје став 11. мења се и гласи:

„Резидент – физичко лице може из иностранства узимати кредите и зајмове са роком отплате дужим од годину дана, који се користе уплатом средстава кредита на рачун тог резидента код банке, док такве кредите и зајмове резидент – огранак страног правног лица може узимати од нерезидента – оснивача.”

Досадашњи став 13. постаје став 12.

Став 14. брише се.

Члан 15.

У члану 20. ст. 1. и 2. мењају се и гласе:

„Банке, односно резиденти, осим резидената – физичких лица, и нерезиденти, могу преносити, односно платити или наплатити потраживања и дуговања резидената која су настала по основу кредитног посла са иностранством.

Послови из става 1. овог члана могу се вршити само на основу уговора закљученог између преносиоца и примаоца потраживања и дуговања, уз обавезу преносиоца да дужника, односно повериоца из основног посла обавести о извршеном преносу.”

После става 2. додају се нови ст. 3. и 4, који гласе:

„Уговор из става 2. овог члана нарочито садржи идентификационе податке о уговорним странама, податке о основу по ком су настала потраживања и дуговања која су предмет преноса, укључујући и податке о

дужнику, односно повериоцу, као и податке о валути и износу потраживања и дуговања који су предмет преноса.

Потраживања и дуговања која су настала по основу кредитног посла са иностранством резидента – јавног предузећа и правног лица са државним капиталом или правног лица које је у процесу реструктурирања или приватизације могу се преносити, односно платити или наплатити само на основу уговора, сагласности или изјава закључених између свих учесника у послу, уз претходно прибављену сагласност Владе, осим потраживања и дуговања резидента – правног лица које је Република основала посебним законом ради финансирања извоза.”

Досадашњи став 3. брише се.

Члан 16.

У члану 23. ст. 1. и 2. мењају се и гласе:

„Резиденти – правна лица могу нерезидентима одобравати финансијске зајмове под условом да је нерезидент – дужник по кредитном послу у већинском власништву резидента.

Под условом из става 1. овог члана резиденти – правна лица могу давати и јемства и друга средства обезбеђења по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству.”

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Резидент – јавно предузеће и правно лице са државним капиталом или правно лице које је у процесу реструктурирања или приватизације може обављати послове из ст. 1. и 2. овог члана само на основу сагласности Владе.”

Досадашњи став 3. постаје став 4.

У досадашњем ставу 4, који постаје став 5. речи: „става 3.” замењују се речима: „става 4.”, а после речи: „банкарску гаранцију” додају се запета и речи: „авале и друге облике јемства”.

Досадашњи став 5, који постаје став 6. мења се и гласи:

„Народна банка Србије може да пропише начин и услове обављања послова из овог члана.”

Члан 17.

У члану 24. речи: „евидентирање кредитних послова” замењују се речима: „извештавање о кредитним пословима”.

Члан 18.

У члану 26. став 1. мења се и гласи:

„Банка, у складу са прописима о банкама, издаје и прибавља гаранције, авале, јемства и друга средства обезбеђења.”

Став 2. брише се.

У досадашњем ставу 3, који постаје став 2. речи: „из става 2. овог члана” замењују се речима: „од нерезидената”.

После досадашњег става 3, који постаје став 2, додаје се нови став 3, који гласи:

„Резидент – правно лице, које је Република основала посебним законом ради финансирања извоза, може обављати гаранцијске послове у складу са тим посебним законом.”

У ставу 5. после речи: „капиталом” додају се речи: „или правно лице које је у процесу реструктурирања или приватизације”.

Члан 19.

Члан 31а брише се.

Члан 20.

У члану 32. после става 1. додају се нови ст. 2. и 3, који гласе:

„Резиденти могу обављати платни промет са иностранством и преко стране институције електронског новца ради плаћања и наплате по основу електронске купопродаје роба и услуга.

Средства резидената, која се воде код институције из става 2. овог члана ради плаћања, односно наплате по основу електронске купопродаје роба и услуга, не сматрају се депозитом у смислу члана 27. став 2. овог закона.”

Досадашњи став 2. постаје став 4.

Досадашњи став 3, који постаје став 5. мења се и гласи:

„Платни промет по финансијским и субординираним кредитима и зајмовима у девизама, кредитима и зајмовима које од нерезидента узимају резиденти – физичка лица и огранци страних правних лица, као и по кредитима и зајмовима у динарима који се резидентима одобравају у складу са чланом 18. став 2. овог закона, може се вршити само уколико су резиденти о тим пословима претходно известили Народну банку Србије у складу са овим законом.”

После досадашњег става 3, који постаје став 5. додаје се нови став 6, који гласи:

„Под условом из става 5. овог члана врши се и платни промет по комерцијалним кредитима и зајмовима у девизама и динарима за финансирање одложеног плаћања и плаћања унапред робе и услуга које кредитор или зајмодавац одобрава дужнику – купцу по спољнотрговинском промету робе и услуга тако што по налогу купца обавезу измирује непосредно продавцу.”

Досадашњи став 4, који постаје став 7. мења се и гласи:

„Платни промет по осталим кредитним пословима са иностранством може се вршити и без претходног извештавања Народне банке Србије о тим пословима.”

Досадашњи став 5. постаје став 8.

Члан 21.

У члану 33. ст. 3, 4, 5. и 6. мењају се и гласе:

„Послови из ст. 1. и 2. овог члана могу се вршити само на основу уговора закљученог између свих учесника у послу или изјаве резидента да је обавештен о извршеном преносу.

Уговор, односно изјава резидента нарочито садржи идентификационе податке о свим учесницима у послу, податке о основу по коме је настало

потраживање и дуговање из основног посла и податке о валути и износу потраживања и дуговања који су предмет послова из ст. 1. и 2. овог члана.

Резидент – јавно предузеће и правно лице са државним капиталом или правно лице које је у процесу реструктурирања или приватизације може извршити наплату, односно плаћање и другом нерезиденту по пословима из ст. 1. и 2. овог члана само на основу уговора, сагласности или изјава закључених између свих учесника у послу, уз претходно прибављену сагласност Владе, осим ако је у питању резидент – правно лице које је Република основала посебним законом ради финансирања извоза.

Резиденти су дужни да о променама по кредитним пословима са иностранством одређеним у ст. 1. и 2. овог члана известе Народну банку Србије у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона.”

Члан 22.

У члану 34. став 2. тачка 7) мења се и гласи:

„7) гаранцијских послова из члана 26. овог закона, по основном послу који се врши у девизама;”.

У тачки 9) после речи: „зарада” додају се речи: „резидентима – физичким лицима који су упућени на привремени рад у иностранство по основу уговора о извођењу инвестиционих радова у иностранству, као и”.

У ставу 4. речи: „робни кредит” замењују се речима: „комерцијални кредит за финансирање одложеног плаћања и плаћања унапред робе и услуга”.

Став 5. мења се и гласи:

„Плаћање, наплаћивање и пренос у Републици могу се вршити и у девизама по пословима који су уређени законима који уређују тржиште капитала и осигурање депозита.”

После става 5. додаје се нови став 6, који гласи:

„Плаћање, наплаћивање и пренос у Републици могу се вршити и у девизама и у другим случајевима прописаним законом.”

У досадашњем ставу 6, који постаје став 7. после речи: „банке” додају се речи: „или на девизни рачун члана породице код те или друге банке, уз доказ да је у питању сродник до трећег степена сродства”.

Досадашњи ст. 7. и 8. постају ст. 8. и 9.

Члан 23.

У члану 35. став 2. мења се и гласи:

„Резидент – правно лице, огранак страног правног лица и предузетник држи девизе на девизном рачуну код банке или их продаје банци.”

Члан 24.

У члану 36. став 1. мења се и гласи:

„Резиденти – корисници средстава буџета Републике Србије, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и корисници средстава буџета локалне власти, као и други корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора, девизне рачуне воде код Управе за трезор у оквиру система консолидованог рачуна трезора који се води код Народне банке Србије, осим ако посебним законом или међународним

уговором није друкчије прописано, а девизе и ефективни страни новац који остваре у свом пословању могу да продају Народној банци Србије.”

Додаје се став 3, који гласи:

„Народна банка Србије прописује начин обављања послова између Народне банке Србије и Управе за трезор који се обављају преко система консолидованог рачуна трезора из става 1. овог члана.”

Члан 25.

Члан 39. мења се и гласи:

„Члан 39.

Мењачке послове могу да обављају:

1) банке и резидент – привредни субјект који мењачке послове обавља на основу посебног закона којим се уређује његова делатност;

2) резиденти – правна лица и предузетници који имају овлашћење за обављање мењачких послова издато од стране Пореске управе.

Решење о издавању овлашћења за обављање мењачких послова (у даљем тексту: овлашћење), на основу поднетог захтева, издаје Пореска управа када утврди да подносилац захтева испуњава следеће услове:

1) да је као привредни субјект регистрован код надлежног органа;

2) да са банком има закључен уговор о обављању мењачких послова који не производи правно дејство ако привредни субјект нема овлашћење;

3) да власник, односно оснивач привредног субјекта, односно директор привредног субјекта, односно директор оснивача привредног субјекта и радник који ће непосредно обављати мењачке послове није правноснажно осуђен за кривична дела против привреде, имовине, живота и тела, против јавног реда и мира и правног саобраћаја;

4) да је организационо и кадровски оспособљен и технички опремљен за обављање мењачких послова.

Под кадровском оспособљеношћу за обављање мењачких послова подразумева се да радници који непосредно обављају мењачке послове код привредног субјекта имају најмање средњу стручну спрему и сертификат за обављање мењачких послова, осим у случају када привредни субјект мењачке послове обавља на основу посебног закона којим се уређује његова делатност.

Под организационом оспособљеношћу подразумева се обезбеђење адекватног пословног простора.

Под техничком опремљеношћу подразумева се обезбеђење адекватне опреме и информационог система који омогућава обављање мењачких послова на прописан начин.

Ближе услове и начин обављања мењачких послова прописује Народна банка Србије.

У случају да нису испуњени услови за издавање овлашћења из става 2. овог члана, Пореска управа донеће решење о одбијању захтева за издавање овлашћења.

Пореска управа о поднетом захтеву одлучује у року од 30 дана од дана пријема захтева са комплетном документацијом.

Министар надлежан за послове финансија и привреде прописује ближе поступак и услове за стицање сертификата за обављање мењачких послова, утврђује јединствени програм обуке за обављање мењачких послова и услове које морају да испуњавају предавачи који врше обуку.

Сертификат за обављање мењачких послова издаје Пореска управа, о чему води одговарајући регистар.

Решење Пореске управе из ст. 2. и 7. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.”

Члан 26.

Члан 39а мења се и гласи:

„Члан 39а

Пореска управа доноси решење о одузимању овлашћења за обављање мењачких послова кад утврди:

1) да овлашћени мењач престане да испуњава услове за обављање мењачких послова предвиђене овим законом и прописом Народне банке Србије;

2) да овлашћени мењач не почне са радом у року од 30 дана од дана пријема овлашћења за обављање мењачких послова;

3) да је овлашћење издато на основу неистинитих и нетачних података;

4) да овлашћени мењач није извршио налог за отклањање неправилности, односно незаконитости из решења Пореске управе;

5) да овлашћени мењач у писаној форми поднесе захтев Пореској управи за престанак обављања мењачких послова;

6) да овлашћени мењач у трајању дужем од пет радних дана без оправданог разлога не обавља мењачке послове.

Решење Пореске управе из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Пореска управа доноси решење о привременој забрани обављања мењачких послова на контролисаном мењачком месту у периоду до 30 радних дана ако овлашћени мењач не омогући пореском инспектору увид у пословне књиге и другу документацију или онемогући преглед предмета, просторија или других објеката, односно не дозволи привремено одузимање ефективног страног новца, чекова и готовине у динарима.

На решење Пореске управе из става 3. овог члана може се поднети жалба у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба из става 4. овог члана не одлаже извршење решења из става 3. овог члана.”

Члан 27.

У члану 44. став 2. речи: „Девизни инспекторат” замењују се речима: „Пореска управа”.

Члан 28.

У члану 46. ст. 1. и 2. речи: „Девизни инспекторат” замењују се речима: „Пореска управа”.

Додаје се став 3, који гласи:

„Порески инспектор у току контроле може, уз издавање потврде, привремено одузети девизе, ефективни страни новац, чекове, хартије од вредности, динаре, предмете, исправе и документацију, ако постоји основана сумња да су употребљени или били намењени или настали извршењем кривичног дела или прекршаја.”

Члан 29.

После члана 49. додаје се члан 49а, који гласи:

„Члан 49а

Народна банка Србије утврђује аутентичност ефективног страног новца (страних новчаница и кованог новца) ако постоји сумња у њихову аутентичност.

Народна банка Србије прописује начин поступања са ефективним страним новцем за који постоји сумња да је фалсификован.

Забрањена је израда, продаја, увоз и дистрибуција, ради продаје или у остале комерцијалне сврхе, медаља и жетона који наликују страном кованом новцу – еврџу.

Народна банка Србије прописује обележја на основу којих се утврђује сличност медаља и жетона страном кованом новцу – еврџу.”

Члан 30.

Назив главе IX. ДЕВИЗНИ ИНСПЕКТОРАТ, назив одељка: „Надлежност и организација” и чл. 50, 51, 52, 52а и 53. бришу се.

Члан 31.

У члану 55. речи: „Девизног инспектората” замењују се речима: „Пореске управе”, а речи: „у депо” замењују се речима: „у оставу”.

Члан 32.

У члану 57. став 1. речи: „Девизног инспектората” замењују се речима: „Пореске управе”.

Члан 33.

У члану 59. став 1. мења се и гласи:

„Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај резидент – правно лице, огранак страног правног лица, банка и нерезидент – правно лице:

1) ако не изврши пребијање дуговања и потраживања по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга на начин који пропише Влада (члан 6. ст. 1. и 2);

2) ако не изврши пребијање дуговања и потраживања по основу кредитних послова са иностранством на начин који пропише Народна банка Србије (члан 6. став 3);

3) ако пренесе, односно плати или наплати потраживање и дуговање које није настало по основу спољнотрговинског промета робе и услуга резидената (члан 7. став 1);

4) ако посао из члана 7. став 1. овог закона не изврши на основу уговора, односно не достави обавештење о извршеном преносу (члан 7. став 2);

5) ако уговор не садржи податке из члана 7. став 3. овог закона;

6) ако пренесе, односно плати или наплати потраживања или дуговања која су настала по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидента – јавног предузећа и правног лица са државним капиталом или правног лица које је у процесу реструктурирања или приватизације супротно члану 7. став 4. овог закона;

7) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);

8) ако изврши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција супротно члану 11. овог закона;

9) ако изврши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству, односно Републици супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);

10) ако изврши плаћање ради куповине или наплату ради продаје страних дужничких дугорочних хартија од вредности супротно члану 13. ст. 2. и 3. овог закона;

11) ако изврши плаћање ради куповине или наплату ради продаје у Републици дугорочних дужничких, као и власничких хартија од вредности, супротно закону који уређује тржиште капитала (члан 14. став 1);

12) ако изврши плаћање ради куповине или наплату ради продаје страних краткорочних хартија од вредности на страном и домаћем тржишту супротно пропису Народне банке Србије (члан 15. став 1);

13) ако изврши плаћање ради куповине страних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);

14) ако изврши плаћање ради куповине краткорочних хартија од вредности у Републици (члан 15. став 3);

15) ако изврши плаћање, наплату, пренос, пребијање, као и извештавање по пословима са финансијским дериватима, супротно условима и начину који пропише Народна банка Србије (члан 16);

16) ако изврши плаћање или наплату по основу улагања у иностранство супротно одредбама закона којим се уређују послови са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 1);

17) ако изврши плаћање или наплату по основу улагања у иностране инвестиционе фондове супротно члану 17. став 2. овог закона;

18) ако изврши плаћање или наплату по основу улагања у инвестиционе фондове и добровољне пензијске фондове у Републици супротно закону који уређује послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 3);

19) ако кредитни посао са иностранством закључи супротно члану 18. став 1. овог закона;

20) ако одобри кредит или зајам у динарима из члана 18. став 2. овог закона супротно условима и начину који пропише Народна банка Србије (члан 18. став 2);

21) ако даје банкарске гаранције, авале и друге облике јемства у корист нерезидента кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства, прибавља гаранције, јемства и друга средства обезбеђења од нерезидента по кредитима које одобрава нерезидентима и даје гаранције, авале и друге облике јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству супротно члану 18. став 3. овог закона;

22) ако учествује у синдицираном финансијском кредиту или зајму супротно члану 18. став 4. овог закона;

23) ако купи потраживање од нерезидента – учесника у синдицираном финансијском кредиту или зајму који група страних кредитора одобрава дужнику, супротно условима из члана 18. став 4. овог закона (члан 18. став 5);

24) ако поступи супротно члану 18. став 6. овог закона;

25) ако поступи супротно члану 18. став 7. овог закона;

26) ако обавља кредитне послове са иностранством или пренесе, односно плати или наплати потраживање и дуговање по тим пословима супротно одредбама посебног закона (члан 18. став 8);

27) ако поступи супротно члану 18. став 10. овог закона;

28) ако поступи супротно члану 18. став 11. овог закона;

29) ако закључи уговор о кредитном послу са иностранством супротно члану 19. овог закона;

30) ако посао из члана 20. став 1. овог закона не изврши на основу уговора, односно не достави обавештење о извршеном преносу (члан 20. став 2);

31) ако уговор не садржи податке из члана 20. став 3. овог закона;

32) ако пренесе, односно плати или наплати потраживања или дуговања која су настала по основу кредитног посла са иностранством резидента – јавног предузећа и правног лица са државним капиталом или правног лица које је у процесу реструктурирања или приватизације супротно члану 20. став 4. овог закона;

33) ако финансијски кредит узет из иностранства користи супротно члану 21. став 1. овог закона;

34) ако финансијски кредит узет из иностранства користи супротно пропису Народне банке Србије којим се утврђују намене, начин и услови узимања тих кредита (члан 21. став 2);

35) ако узме краткорочни орочени банкарски депозит и краткорочну банкарску кредитну линију од стране банке супротно члану 22. овог закона;

36) ако финансијски зајам одобри нерезиденту супротно члану 23. став 1. овог закона;

37) ако да јемство и друго средство обезбеђења по кредитном послу између два нерезидента у иностранству под условима супротним члану 23. став 1. овог закона (члан 23. став 2);

38) ако послове из члана 23. ст. 1. и 2. овог закона обавља без сагласности Владе (члан 23. став 3);

39) ако не уговори и од нерезидента не прибави инструменте обезбеђења наплате при обављању кредитних послова из члана 23. ст. 1. и 2. овог закона (члан 23. став 4);

40) ако не поступи у складу са чланом 23. став 5. овог закона;

41) ако поступи супротно члану 23. став 6. овог закона;

42) ако не извести Народну банку Србије о кредитном послу са иностранством на начин и у року који пропише Народна банка Србије (члан 24);

43) ако одобри кредит у девизама супротно члану 25. овог закона;

44) ако гаранцијске послове из члана 26. став 1. овог закона обавља супротно прописима о банкама;

45) ако од нерезидента прибавља гаранције и јемства од нерезидентата по потраживањима у Републици која су настала по основу иностраних кредита за које је држава преузела обавезу отплате према иностранству (члан 26. став 2);

46) ако обавља гаранцијске послове супротно одредбама посебног закона (члан 26. став 3);

47) ако да јемство нерезиденту супротно члану 26. став 4. овог закона;

48) ако да јемство нерезиденту супротно пропису Владе (члан 26. став 5);

49) ако прибави гаранцију или јемство нерезидента супротно члану 26. став 6. овог закона;

50) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);

51) ако на рачуну код банке држи девизе и динаре супротно овом закону (члан 28. став 1);

52) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије (члан 28. став 2);

53) ако лице из члана 29. став 1. овог закона изврши пренос средстава са нерезидентног, односно резидентног рачуна у иностранство, супротно члану 29. став 1. овог закона;

54) ако изврши плаћање ради депоновања и улагања у иностранство супротно закону који уређује послове осигурања (члан 30. став 1);

55) ако изврши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом – осигуравајућим друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);

56) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије који уређује ближе услове за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства (члан 31);

57) ако платни промет са иностранством обавља супротно члану 32. ст. 1. и 2. овог закона;

58) ако платни промет са иностранством не обави преко Народне банке Србије (члан 32. став 4);

59) ако платни промет по кредитним пословима са иностранством изврши супротно члану 32. ст. 5. и 6. овог закона;

60) ако обави платни промет са иностранством по текућим и капиталним пословима супротно пропису Народне банке Србије (члан 32. став 8);

61) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу који није дозвољен овим законом (члан 33. став 1);

62) ако поступи супротно члану 33. став 2. овог закона;

63) ако послове из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не врши на основу уговора или изјаве (члан 33. став 3);

64) ако уговор, односно изјава не садржи податке из члана 33. став 4. овог закона;

65) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту супротно члану 33. став 5. овог закона;

66) ако о променама по кредитним пословима са иностранством из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не извести Народну банку Србије у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона (члан 33. став 6);

67) ако плаћање, наплату и пренос у Републици изврши супротно члану 34. овог закона;

68) ако плаћање, наплату, уплату и исплату у ефективном страном новцу изврши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 9);

69) ако не држи девизе код банке, односно Народне банке Србије (члан 35. став 1);

70) ако не држи девизе на девизном рачуну код банке или их не прода банци (члан 35. став 2);

71) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије (члан 35. став 3);

72) ако не достави податке о девизним рачунима резидената – правних лица и предузетника на начин и у роковима које пропише Народна банка Србије (члан 35. став 4);

73) ако девизне рачуне не воде код Управе за трезор у оквиру система консолидованог рачуна трезора који се води код Народне банке Србије (члан 36. став 1);

74) ако поступи супротно члану 36. став 2. овог закона;

75) ако не поступи у складу са прописаном обавезом извештавања (члан 37. став 1);

76) ако девизе и ефективни страни новац купи и прода изван девизног тржишта (члан 38. став 1);

77) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије (члан 38. став 4);

78) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије (члан 39. став 6);

79) ако за потребе књиговодства и статистике не примени званични средњи курс динара (члан 41. став 2);

80) ако за обрачун царине и других увозних дажбина не примени званични средњи курс динара утврђен последњег радног дана у недељи која

претходи недељи у којој се утврђује износ царине и других увозних дажбина у складу са законом који уређује царине (члан 41. став 3);

81) ако поступи супротно мерама из члана 42. овог закона;

82) ако поступи супротно мерама из члана 43. овог закона;

83) ако не изда потврду на граничном прелазу за привремено одузете динаре и ефективни страни новац, чекове и хартије од вредности које гласе на страну валуту, а које прелазе износ који пропише Народна банка Србије (члан 48);

84) ако поступи супротно члану 49а став 3. овог закона;

85) ако привремено одузете девизе, ефективни страни новац, динаре, чекове и хартије од вредности не депонује на наменски рачун Пореске управе који се води код Народне банке Србије или не стави у оставу код Народне банке Србије у року од два радна дана од дана њиховог одузимања (члан 55).”

Члан 34.

Члан 61. мења се и гласи:

„Члан 61.

Новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај резидент – предузетник:

1) ако не изврши пребијање дуговања и потраживања по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга на начин који пропише Влада (члан 6. ст. 1. и 2);

2) ако не изврши пребијање дуговања и потраживања по основу кредитних послова са иностранством на начин који пропише Народна банка Србије (члан 6. став 3);

3) ако пренесе, купи или прода, односно плати или наплати потраживање и дуговање које није настало по основу спољнотрговинског промета робе и услуга резидената (члан 7. став 1);

4) ако посао из члана 7. став 1. овог закона не изврши на основу уговора, односно не достави обавештење о извршеном преносу (члан 7. став 2);

5) ако уговор не садржи податке из члана 7. став 3. овог закона;

6) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);

7) ако изврши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у иностранство супротно закону који уређује спољнотрговинско пословање (члан 11. став 1);

8) ако изврши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству, супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);

9) ако изврши плаћање ради куповине или наплату ради продаје страних дужничких дугорочних хартија од вредности супротно члану 13. ст. 2. и 3. овог закона;

10) ако изврши плаћање ради куповине страних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);

11) ако изврши плаћање, наплату, пренос, пребијање, као и извештавање по пословима са финансијским дериватима супротно условима и начину који пропише Народна банка Србије (члан 16);

12) ако изврши плаћање или наплату по основу улагања у иностранне инвестиционе фондове супротно члану 17. став 2. овог закона;

13) ако кредитни посао са иностранством закључи супротно члану 18. став 1. овог закона;

14) ако поступи супротно члану 18. став 9. овог закона;

15) ако поступи супротно члану 18. став 10. овог закона;

16) ако закључи уговор о кредитном послу са иностранством супротно члану 19. овог закона;

17) ако посао из члана 20. став 1. овог закона не изврши на основу уговора, односно не достави обавештење о извршеном преносу (члан 20. став 2);

18) ако уговор не садржи податке из члана 20. став 3. овог закона;

19) ако финансијски кредит узет из иностранства користи супротно члану 21. став 1. овог закона (члан 21. став 1);

20) ако финансијски кредит узет из иностранства користи супротно пропису Народне банке Србије којим се утврђују намене, начин и услови узимања тих кредита (члан 21. став 2);

21) ако не извести Народну банку Србије о кредитном послу са иностранством на начин и у року који пропише Народна банка Србије (члан 24);

22) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);

23) ако изврши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом – осигуравајућим друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);

24) ако платни промет са иностранством обавља супротно члану 32. ст. 1, 2, 5. и 6. овог закона;

25) ако обави платни промет са иностранством по текућим и капиталним пословима супротно пропису Народне банке Србије (члан 32. став 8);

26) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу који није дозвољен овим законом (члан 33. став 1);

27) ако поступи супротно члану 33. став 2. овог закона;

28) ако послове из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не врши на основу уговора или изјаве (члан 33. став 3);

29) ако уговор, односно изјава не садржи податке из члана 33. став 4. овог закона;

30) ако о променама по кредитним пословима са иностранством из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не извести Народну банку Србије у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона (члан 33. став 6);

31) ако плаћање, наплату и пренос у Републици изврши супротно члану 34. овог закона;

32) ако плаћање, наплату, уплату и исплату у ефективном страном новцу изврши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 9);

33) ако не држи девизе на девизном рачуну код банке или их не прода банци (члан 35. став 2);

34) ако не поступи у складу са прописаном обавезом извештавања (члан 37. став 1);

35) ако девизе и ефективни страни новац купи и прода изван девизног тржишта (члан 38. став 1);

36) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије (члан 39. став 6);

37) ако за потребе књиговодства и статистике не примени званични средњи курс динара (члан 41. став 2);

38) ако поступи супротно мерама из члана 42. овог закона;

39) ако поступи супротно мерама из члана 43. овог закона;

40) ако поступи супротно члану 49а став 3. овог закона.”

Члан 35.

Члан 62. мења се и гласи:

„Члан 62.

Новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај резидент – физичко лице:

1) ако изврши пребијање дуговања и потраживања по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга (члан 6. став 1);

2) ако изврши пребијање дуговања и потраживања по основу кредитног посла са иностранством (члан 6. став 3)

3) ако поступи супротно члану 7. став 1. овог закона;

4) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);

5) ако изврши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у иностранство супротно закону који уређује спољнотрговинско пословање (члан 11. став 1);

6) ако изврши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);

7) ако изврши плаћање ради куповине или наплату ради продаје страних дужничких дугорочних хартија од вредности супротно члану 13. ст. 2. и 3. овог закона;

8) ако изврши плаћање ради куповине страних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);

9) ако изврши плаћање, наплату, пренос, пребијање, као и извештавање по пословима са финансијским дериватима, супротно условима и начину који пропише Народна банка Србије (члан 16);

- 10) ако изврши плаћање или наплату по основу улагања у иностране инвестиционе фондове супротно члану 17. став 2. овог закона;
- 11) ако кредитни посао са иностранством закључи супротно члану 18. став 1. овог закона;
- 12) ако поступи супротно члану 18. став 10. овог закона;
- 13) ако поступи супротно члану 18. став 11. овог закона;
- 14) ако поступи супротно члану 20. став 1. овог закона;
- 15) ако не извести Народну банку Србије о кредитном послу са иностранством у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона (члан 24);
- 16) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);
- 17) ако изврши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом – осигуравајућим друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);
- 18) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије који уређује ближе услове за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства (члан 31);
- 19) ако платни промет са иностранством обавља супротно члану 32. ст. 1, 2. и 5. овог закона;
- 20) ако обави платни промет са иностранством по текућим и капиталним пословима супротно пропису Народне банке Србије (члан 32. став 8);
- 21) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу који није дозвољен овим законом (члан 33. став 1);
- 22) ако послове из члана 33. став 1. овог закона не врши на основу уговора или изјаве (члан 33. став 3);
- 23) ако уговор, односно изјава не садржи податке из члана 33. став 4. овог закона;
- 24) ако о променама по кредитним пословима са иностранством из члана 33. став 1. овог закона не извести Народну банку Србије у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона (члан 33. став 6);
- 25) ако плаћање, наплату и пренос у Републици изврши супротно члану 34. овог закона;
- 26) ако плаћање, наплату, уплату и исплату у ефективном страном новцу изврши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 9);
- 27) ако не поступи у складу са прописаном обавезом извештавања (члан 37. став 1);
- 28) ако девизе и ефективни страни новац купи и прода изван девизног тржишта (члан 38. став 1);
- 29) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона;
- 30) ако поступи супротно члану 49а став 3. овог закона.”

Члан 36.

Члан 63. мења се и гласи:

„Члан 63.

Новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај нерезидент – физичко лице:

1) ако посао из члана 7. став 1. овог закона не изврши на основу уговора, односно не достави обавештење о извршеном преносу (члан 7. став 2);

2) ако уговор не садржи податке из члана 7. став 3. овог закона;

3) ако изврши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у Републици супротно закону који уређује страна улагања (члан 11. став 2);

4) ако изврши плаћање ради куповине удела у капиталу резидента правног лица које се не сматра директном инвестицијом супротно закону који уређује привредна друштва (члан 11а став 2);

5) ако изврши плаћање ради стицања својине на непокретностима у Републици супротно закону који уређује својинско правне односе (члан 12. став 1);

6) ако изврши плаћање ради куповине у Републици дугорочних, као и власничких хартија од вредности супротно закону који уређује тржиште капитала (члан 14. став 1);

7) ако изврши плаћање ради куповине домаћих краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 3);

8) ако изврши плаћање ради улагања у инвестиционе фондове и добровољне пензијске фондове у Републици супротно закону који уређује послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 3);

9) ако кредитни посао са иностранством у девизама закључи супротно члану 18. став 1. овог закона;

10) ако посао из члана 20. став 1. овог закона не изврши на основу уговора, односно не достави обавештење о извршеном преносу (члан 20. став 2);

11) ако уговор не садржи податке из члана 20. став 3. овог закона;

12) ако на рачуну код банке држи девизе и динаре супротно овом закону (члан 28. став 1);

13) ако лице из члана 29. став 1. овог закона изврши пренос средстава са нерезидентног, односно резидентног рачуна у иностранство, супротно члану 29. став 1. овог закона;

14) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије који уређује ближе услове за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства (члан 31);

15) ако плаћање, наплату и пренос у Републици изврши супротно члану 34. овог закона;

16) ако плаћање, наплату, уплату и исплату у ефективном страном новцу изврши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 9);

17) ако девизе и ефективни страни новац купи и прода изван девизног тржишта (члан 38. став 1);

18) ако поступи супротно мерама из члана 42. овог закона;

19) ако поступи супротно члану 49а став 3. овог закона.”

Члан 37.

Прописи из чл. 4, 17, 18, 24. и 29. овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До почетка примене прописа из става 1. овог члана примењиваће се прописи донети на основу Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, бр. 62/06 и 31/11), ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 38.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе Уредба о ближим условима и начину преноса потраживања и дуговања насталих по спољнотрговинским пословима резидената („Службени гласник РС”, број 112/06), Уредба о ближим условима и начину наплате, односно плаћања и другом нерезиденту по текућем или капиталном послу („Службени гласник РС”, број 112/06) и Одлука о начину на који и роковима у којима банке извештавају Народну банку Србије о пословима куповине или продаје, односно плаћања или наплаћивања потраживања и дуговања по спољнотрговинским пословима резидената („Службени гласник РС”, број 16/07).

Члан 39.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДЕВИЗНОМ ПОСЛОВАЊУ

Члан 1.

У Закону о девизном пословању („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 31/11 и 119/12), у члану 2. после тачке (3) додају се тач. (3а) и (3б), које гласе:

„(3а) *Платна институција* је резидент – правно лице са седиштем у Републици које има дозволу Народне банке Србије за пружање платних услуга као платна институција, у складу са законом којим се уређују платне услуге.

(3б) *Издавалац електронског новца* је лице са седиштем у Републици које издаје електронски новац, у складу са законом којим се уређују платне услуге, као и страна институција електронског новца, односно нерезидент – правно лице које обавља послове који одговарају пословима институције електронског новца у смислу закона којим се уређују платне услуге.”.

Члан 2.

У члану 32. став 2. мења се и гласи:

„Резиденти могу обављати платни промет са иностранством и преко издаваоца електронског новца – ради плаћања и наплате по основу електронске купопродаје робе и услуга. Платни промет са иностранством резиденти – физичка лица могу обављати и преко платне институције и јавног поштанског оператора који пружа платне услуге, у складу са законом којим се уређују платне услуге.”.

У ставу 3. речи: „институције из става 2. овог члана” замењују се речима: „стране институције електронског новца”.

Члан 3.

У члану 35. ст. 4. и 5. бришу се.

Досадашњи став 6. постаје став 4.

Члан 4.

Члан 45. мења се и гласи:

„Члан 45.

Народна банка Србије врши контролу девизног пословања банака, институција електронског новца са седиштем у Републици и платних институција – у поступку који је утврђен законом којим се уређује њихово пословање.

Народна банка Србије врши контролу платног промета са иностранством који обавља јавни поштански оператор – у поступку који је утврђен законом којим се уређују платне услуге.”.

Члан 5.

У члану 59. став 1. тачка 72) брише се.

Члан 6.

После члана 62. додаје се члан 62а, који гласи:

„Члан 62а

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај издалац електронског новца са седиштем у Републици Србији, односно платна институција и јавни поштански оператор ако платни промет са иностранством обављају супротно члану 32. овог закона.

За радњу из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу из тог става новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.”.

Члан 7.

Овај закон објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије” и ступа на снагу 1. октобра 2015. године.